

การศึกษาผลกระทบจากการนำ GAP มาปรับใช้ในพื้นที่เกษตรกรจังหวัด พัทลุง

สำราญ สระอุณ พันธ์ศักดิ์ อินทวงศ์ อุดร เจริญแสง สุรินทร์ ธีราวุฒิ
กัญญาภรณ์ พิพิธแสงจันทร์ สุภากร รัตนสุภา อริยรัช เสนเกตู สมใจ จันทวานา
กลุ่มวิชาการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับใช้เทคโนโลยีเกษตรที่เหมาะสมของเกษตรกรจังหวัด พัทลุงและทดสอบชุดเทคโนโลยีเกษตรที่เหมาะสม(GAP)ในการเพิ่มคุณภาพและผลผลิตสับปะรดในพื้นที่ เกษตรกรจังหวัดพัทลุง ศึกษาในพื้นที่ 5 ชนิดคือ มังคุด ทูเรียน ลองกอง สับปะรด และ พริก พบว่าเกษตรกร ส่วนใหญ่มีประสบการณ์เรื่อง GAP ค่อนข้างดี และเห็นด้วยกับคำแนะนำในเอกสาร แต่ยังมีคำแนะนำหลาย ประการที่เกษตรกรนำมาปฏิบัติน้อย เช่น การป้องกันกำจัดโรค แมลง ด้านการนำคำแนะนำมาแก้ปัญหาการ ผลิตพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้วิธีการ GAP หรือ GAP ผสมผสานกับวิธีดั้งเดิม ซึ่งยังมีปัญหาหลายประการ ที่เกษตรกรยังแก้ไขไม่ได้ เช่น ความเหมาะสมของการให้น้ำ วิธีการเพิ่มผลผลิต/คุณภาพผลผลิต การป้องกัน กำจัดโรคแมลง และการวางแผนการปลูกให้เหมาะกับราคาและฤดู ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำ คำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพริกมี 3 ปัจจัย คือ อายุ ปัญหาการผลิตพืช และความสำเร็จในการ แก้ปัญหา การปลูกมังคุด มี 3 ปัจจัย คือ ปัญหาการผลิตพืช ความสำเร็จในการแก้ปัญหา และผลลัพธ์ การ ปลูกทุเรียน มี 1 ปัจจัย คือ ความคิดเห็นเรื่อง GAP การปลูกลองกอง พบว่าไม่มีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการ นำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ การปลูกสับปะรด มี 3 ปัจจัยคือปัญหาการปลูกพืช ความสำเร็จในการแก้ปัญหา และพื้นที่ คำแนะนำการปรับใช้ GAP คือเกษตรกร ควรนำ GAP มาปรับใช้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะด้านการ ป้องกันกำจัดโรคแมลง วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต นักส่งเสริมควรเพิ่มการถ่ายทอดเทคโนโลยีGAP นักวิจัย เพิ่มการทดสอบเทคโนโลยีที่เหมาะสมในพื้นที่

ด้านการทดสอบการใช้เทคโนโลยีเกษตรที่เหมาะสม(GAP)ในการผลิตสับปะรดพื้นที่เกษตรกรจังหวัด พัทลุง พบว่าวิธีการใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิตสับปะรด ให้เกษตรกรพิจารณาลักษณะการขายเป็นหลัก ถ้า ขายแบบเหมาเกษตรกรไม่จำเป็นต้องใช้ปุ๋ยเพิ่มขึ้นจากเดิม แต่ถ้ามีการขายแบ่งเกรดผลผลิต เกษตรกรควร เลือกรูปแบบการฉีดพ่นปุ๋ยเคมีสูตร 3-0-46 ก่อนการบังคับดอก หรือใช้วิธีการใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 0-0-60 หลังบังคับ ดอก 3 เดือน ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีรายได้สูงสุด โดยให้ผลผลิตเฉลี่ย 10977 กิโลกรัม/ไร่ เกรด1 ร้อยละ 36.8 ของผลผลิตทั้งหมด ต้นทุนการผลิต 14,266 -15,575 บาท/ไร่ รายได้สุทธิ เมื่อขายแบบเหมาเกรด 66,749- 68,058 บาท/ไร่ เมื่อขายแบบแบ่งเกรด 63,741 -76,180 บาท/ไร่

คำนำ

การผลิตอาหารปลอดภัย (Food safety) เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลและกรมวิชาการเกษตร โดยในระดับไร่นาจะมีการสนับสนุนส่งเสริมให้เกษตรกรพัฒนาการผลิตพืชโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP) มาปรับปรุงวิธีการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ปลอดภัย ปลอดภัยต่อพืช และมีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด แต่ด้วยคำแนะนำเทคโนโลยีเกษตรที่ดีที่เหมาะสม มีลักษณะเป็นคำแนะนำกลางและถือเป็นวิธีการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานขั้นสูง การนำไปใช้ของเกษตรกรให้ได้ตามคำแนะนำทุกประการจึงเป็นเรื่องที่ไม่ง่ายนัก การส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตรที่ดีที่เหมาะสมในระดับไร่นาในปัจจุบันกรมส่งเสริมการเกษตรได้นำเอกสารคำแนะนำมาให้ความรู้เกษตรกรโดยการอบรมเฉพาะกลุ่มที่ร่วมโครงการของหน่วยงาน ส่วนกรมวิชาการเกษตรส่วนใหญ่ดำเนินการในขั้นตอน การตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชดังนั้นก็การศึกษา การปรับใช้และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีเกษตรที่ดีที่เหมาะสมจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำเทคโนโลยี คำแนะนำ และถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรที่ดีที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรต่อไป

กรมวิชาการเกษตรมียุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ในการดำเนินงานด้านการ เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน โดยการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหาร (Food safety) ซึ่งแนวทางดำเนินงานอย่างหนึ่งคือการสนับสนุนส่งเสริมให้เกษตรกรพัฒนาการผลิตพืชโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรที่ดีที่เหมาะสม(GAP) มาปรับปรุงวิธีการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ปลอดภัย ปลอดภัยต่อพืช และมีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาดผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ แต่ด้วยคำแนะนำเทคโนโลยีเกษตรที่ดีที่เหมาะสม มีลักษณะเป็นคำแนะนำกลางและถือเป็นวิธีการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานขั้นสูงสุด การนำไปใช้ของเกษตรกรจะต้องผ่านการปรับใช้ให้เหมาะสมกับภูมิปัญญาหรือเทคโนโลยีเดิม การศึกษาการปรับใช้และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีเกษตรที่ดีที่เหมาะสม จะทำให้ทราบประเด็นปัญหาข้อจำกัดวิธีการปรับใช้ GAP ตลอดจนได้เทคโนโลยีที่นำไปสู่การเพิ่มคุณภาพผลผลิต และลดต้นทุนการผลิต

ความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น พืชเป้าหมายที่ทำการศึกษาคือทุเรียน มังคุด ลองกอง พริก และสับปะรด ทั้ง 5 ชนิดมีความสำคัญทางเศรษฐกิจในภาคและในพื้นที่เป้าหมายจังหวัดพัทลุง ซึ่งมีพื้นที่ปลูก ทุเรียน 12,794 ไร่ ลองกอง 10,023 ไร่ มังคุด 10,000 ไร่ พริก 4,468 ไร่ และ สับปะรด 7,500 ไร่ พืชเหล่านี้กำลังขยายตัวด้านการผลิตเพื่อการส่งออก ส่วนหนึ่งจำหน่ายไปยังประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ ส่วนหนึ่งจำหน่ายให้กับพ่อค้ารวบรวม ส่งออกในจังหวัดใกล้เคียงแต่ มีปัญหาผลผลิต คุณภาพดีมีน้อย โดยเฉพาะ สับปะรดผลผลิตประมาณ 23,739 ตัน/ปี จะแบ่งเป็น 3 เกรด คือเกรด 1-2 ราคาประมาณ 7-8 บาท/กิโลกรัม เกษตรกรผลิตได้ร้อยละ 20-30 ผลผลิตจำหน่ายไปยังตลาดบริโภคสดในเขตภาคใต้ตอนล่าง และภาคใต้ตอนกลาง ส่วนผลผลิตเกรด 3 ราคาประมาณ 4 บาท/กิโลกรัม ผลผลิตร้อยละ 70-80 ของทั้งหมด จะส่งโรงงานในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งจะเห็นว่ามีความต้องการเพิ่มรายได้ในการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิตเกรด 1-2 ให้มากขึ้น นอกจากนั้นยังประสบปัญหา ต้นทุนสูง

ด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิต เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เทคโนโลยีตามภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่วนเทคโนโลยี GAP ปัจจุบันกรมส่งเสริมการเกษตรได้นำเอกสารคำแนะนำ GAP มาให้ความรู้เกษตรกรโดยการอบรมในเฉพาะกลุ่มเฉพาะรายที่ร่วมโครงการตามภารกิจของหน่วยงานหรือตามโครงการของจังหวัด ส่วนของกรมวิชาการเกษตรดำเนินการเฉพาะขั้นตอนการตรวจรับรองระบบการผลิต ยังไม่ดำเนินการในขั้นตอนการแนะนำหรือการทดสอบเทคโนโลยี จึงมีความจำเป็นในการนำ GAP ไปทดสอบปรับใช้พร้อมกับศึกษาความคิดเห็นและการยอมรับของเกษตรกร

วิธีการดำเนินการ

อุปกรณ์

1. แบบสัมภาษณ์
2. โปรแกรมประมวลผลการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ (SPSS)
3. ปุ๋ยเคมี สูตร 0-0-50 , 0 -0 -60, 3 – 0 - 46
4. สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

การดำเนินงานมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานดังนี้

การวิจัยมี 2 กิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรม การศึกษาการปรับใช้เทคโนโลยีเกษตรที่เหมาะสม (GAP) ของเกษตรกรจังหวัด

พัทลุง

วิธีการศึกษา รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิทางกายภาพชีวภาพ เศรษฐกิจและสังคม ของพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ด้าน ฐานข้อมูลการผลิตพืช ข้อมูลดิน ข้อมูลภูมิอากาศ ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม สํารวจและรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เกษตรกร โดยเกษตรกรตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ GAP ของสำนักงานเกษตรจังหวัด พืชเป้าหมาย ได้แก่ มังคุด ทุเรียน ลองกอง สับปะรด และ พริก โดยกำหนดจำนวนตัวอย่าง พืชละ 30 ราย รวม 150 ราย การศึกษาใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประเด็นการศึกษาประกอบด้วย ลักษณะบุคคล ประสบการณ์เรื่อง GAP ความคิดเห็นต่อคำแนะนำ GAP การนำคำแนะนำ GAP ไปปฏิบัติ ปัญหาการผลิตพืช การเลือกวิธีแก้ปัญหา ผลการแก้ปัญหา และผลกระทบที่เกิดกับการทำการเกษตรในปัจจุบัน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (pearson correlation) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้

2. กิจกรรม การทดสอบการใช้เทคโนโลยีเกษตรที่เหมาะสมในการผลิตสับปะรดพื้นที่เกษตรกรจังหวัดพัทลุง

มี 2 การทดลอง คือ

การทดลองที่1 การใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิตสับปะรด

กรรมวิธีที่ทดลอง มี 4 กรรมวิธี คือ

- ฉีดพ่นปุ๋ยเคมีสูตร 3-0-46 เข้มข้น 5% ก่อนบังคับดอก30, 5 วัน และ หลังบังคับดอก 20 วัน
- ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 0-0-50 อัตรา 10 กรัม/ต้น หลังบังคับดอก 3 เดือน
- ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 0-0-60 อัตรา 10 กรัม/ต้น หลังบังคับดอก 3 เดือน
- แบบเกษตรกร ไม่ฉีดพ่นปุ๋ย และใส่ปุ๋ยหลังบังคับดอก

ทุกวิธี ปลูกสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย ระหว่างแถวทางพารา 7*3 เมตร ระยะปลูกสับปะรด 25*75 ซม. ฉีดพ่นสารกำจัดวัชพืช(ไดยูรอน) 1-2 ครั้ง เมื่ออายุ 2-3 และ6 เดือน ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 หรือ 15-15-15 และ21-0-0 อัตรา 160-180 กิโลกรัม/ไร่ 1-2 ครั้ง เมื่ออายุ 3 และ 7 เดือน และบังคับให้ออกดอกด้วยการหยุดรดน้ำ 3 กิโลกรัม/ไร่ เมื่ออายุ ประมาณ 8-11 เดือน และจุกผลเมื่ออายุผล 3 เดือน ปลูกสับปะรด ช่วงเดือน กุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2547 เก็บเกี่ยวสับปะรดช่วงเดือน 15 มิถุนายน- 10 กันยายน 2548

การทดลองที่ 2 การป้องกันกำจัดโรคโคนเน่า และโรคเหี่ยว

วิธีการป้องกันกำจัดโรคโคนเน่า เกิดจากเชื้อรา การป้องกันกำจัดใช้สารเคมีกำจัดเชื้อรา เมตาแล็คซิล ส่วนโรคเหี่ยวเกิดจากเชื้อไวรัส (pineapple mealybug wilt-associated) จัดการป้องกันการขยายตัวของโรคโดยกำจัดมด และเพลี้ยแป้ง ซึ่งเป็นพาหะโดยฉีดสารเคมี คาบาริล และไซเปอร์เมทิล เปรียบเทียบกับการไม่ป้องกันกำจัด ทดสอบในแปลงสับปะรดที่เป็นโรค จำนวน 4 ซ้ำ ทำการฉีดสารเคมี ป้องกันกำจัดโรคเหี่ยว 2 ครั้ง ที่ 1 และ 60 วัน และฉีดสารเคมีป้องกันโรคเน่า 3 ครั้ง ที่ 1 , 60 และ 120 วัน บันทึกข้อมูลต้นเกิดโรคและต้นที่ไม่เกิดโรค ในวันที่ 1 ,30, 60 ,90 และ 120 หลัง ฉีดสารเคมี

ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2547 – กันยายน 2548

สถานที่ดำเนินการ จังหวัดพัทลุง

ผลการดำเนินงาน

1. สภาพทั่วไปและข้อมูลการเกษตรของจังหวัดพัทลุง

ลักษณะภูมิศาสตร์ จังหวัดพัทลุงมีเนื้อที่ประมาณ 2,140,296 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศมีลักษณะลาดเอียงจากทิศตะวันตก ซึ่งเป็นแนวเทือกเขาบรรทัดไปยังทิศตะวันออก ซึ่งเป็นทะเลสาบสงขลา มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 50 – 1,000 เมตร พื้นที่ส่วนใหญ่ทางทิศตะวันตกจะเป็นสวนยางพารา สวนผลไม้ และไม่ยืนต้น ส่วนด้านตะวันออกจะมีน้ำท่วมในฤดูฝน พื้นที่ส่วนใหญ่จะใช้ในการปลูกข้าว พืชผัก พืชไร่ และยางพารา ลักษณะภูมิอากาศ จังหวัดพัทลุงมีสภาพอากาศแบบร้อนชื้น มี 2 ฤดูกาล ในฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึงเดือนมกราคม ซึ่งได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และฤดูร้อน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงกันยายน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ลักษณะอากาศในรอบปี ปริมาณน้ำฝนในรอบปีมีปริมาณ 1600-2200 มิลลิเมตรต่อปี จำนวนวันที่ฝนตก 111-140 วัน อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 23-33 องศาเซลเซียส แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร มีแม่น้ำ ห้วย คลอง จำนวน 541 สาย มีระบบชลประทานขนาดต่างๆ ทำให้มีพื้นที่ได้รับประโยชน์จำนวน 761,250 ไร่ สภาพดินเป็นพื้นที่ดินที่เหมาะสมกับการเกษตร 1,198,380 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 56 ของพื้นที่ พื้นที่ดินที่มีปัญหา 721,280 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.70 ส่วนที่เหลือ 220,636 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.30 เป็นพื้นที่น้ำ ที่ลุ่มน้ำขังแฉะ และหาดทราย ลักษณะดินแบ่งตามลักษณะกลุ่มดิน ได้เป็น 4 กลุ่ม คือกลุ่มดินภูเขา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 40 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด ภูเขา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 25 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด กลุ่มดินนา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 30 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด กลุ่มดินตื้น ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 5 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด มีป่าไม้ทั้งสิ้น 31 ป่า พื้นที่ 756,469.25 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 35.34 ของพื้นที่จังหวัด โดยแบ่งออกเป็นเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินป่าไม้เพื่อการอนุรักษ์ จำนวน 610,007.50 ไร่ เพื่อเศรษฐกิจจำนวน 146,161.75 ไร่ และเป็นพื้นที่เหมาะสมแก่การเกษตร จำนวน 300 ไร่ มีเนื้อที่ตามบัญชีที่ผ่านโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประเภทที่ดินของรัฐ ปังประมาณ 2518 - 2546 จำนวน 200,523 ไร่ โดยได้ประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว 194,291 ไร่ และได้มอบเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. 4-0-1 ให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน 11,947 ราย พื้นที่ 124,205 ไร่ 17,981 แปลง

สภาพทั่วไปทางด้านสังคม การปกครองของจังหวัดพัทลุง ได้แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ 65 ตำบล 653 หมู่บ้าน มีเทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 8 แห่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 64 แห่ง จำนวนประชากรจากทะเบียนราษฎรของจังหวัดพัทลุง เมื่อเดือนธันวาคม 2547 มีประชากรทั้งหมด 506,990 คน จำนวนบ้านทั้งหมด 138,837 หลัง โดยภาพรวมของจังหวัดพัทลุงเป็นครอบครัวขยาย โดยมีสมาชิกเฉลี่ย 4 คนต่อครัวเรือน แรงงานเพื่อการเกษตร เป็นครัวเรือนเกษตรกร 82,456 และแรงงานเพื่อการเกษตร 190,254 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 ของประชากรทั้งหมด มีสหกรณ์ จำนวน 88 สหกรณ์ สมาชิก 81,680 คน และ 1 ชุมชนสหกรณ์

สมาชิก 54 สหกรณ์ กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร มีจำนวน 808 กลุ่ม สมาชิก 100,150 คน แหล่งเงินทุนในด้านการเกษตร ธ.ก.ส. ได้มีสินเชื่อเพื่อการเกษตรให้เกษตรกรกู้ยืม ในปี 2546 วงเงิน 1,472 ล้านบาท ให้เกษตรกรกู้ยืม 29,443 ราย เพิ่มขึ้นในปี 2545 150 ล้านบาท 2,559 ราย มีเงินกองทุนและเงินช่วยเหลือ ในปี 2545 รวม 10.62 ล้านบาท สำหรับปี 2546 มีเงินกองทุนรวม 8.75 ล้านบาท ด้านปัญหาความยากจน จากการสำรวจข้อมูล จปฐ. ปี 2547 มีหมู่บ้านที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท/ปี จำนวน 13 หมู่บ้าน จดทะเบียนผู้ประสบปัญหาสังคมและความยากจน ในปี 2546 รวม 57,510 คน 49,896 ครัวเรือน สำหรับการจำแนกประเภทของปัญหา มีผู้ประสบปัญหา รวม 89,547 ปัญหา โดยปัญหาที่ดินทำกิน และปัญหานี้สินภาคประชาชน มีผู้ประสบปัญหามากที่สุด

สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจการเกษตร ผลผลิตภัณฑมวลรวมของจังหวัดพัทลุง (GPP) ตามราคาประจำปี 2544 เท่ากับ 15,436 ล้านบาท โดยสาขาเกษตรกรรมเป็นสาขาการผลิตที่ทำรายได้ให้กับจังหวัดเป็นอันดับหนึ่ง มีมูลค่า 4,225 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 27.37 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด รายได้สาขาพืชในปี 2545 มีมูลค่า 3,917.02 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 68.63 ของรายได้ภาคการเกษตร ปี 2544/45 ครัวเรือนเกษตรของจังหวัดพัทลุง มีระดับรายได้เงินสดรวมอยู่ที่ 115,718.26 บาทต่อครัวเรือน เป็นรายได้ที่มาจากการผลิตทางการเกษตร ร้อยละ 54.21 โดยในองค์ประกอบของรายได้เงินสดทางการเกษตรนั้น ส่วนใหญ่ร้อยละ 78.20 เป็นรายได้จากพืช ส่วนรายได้นอกภาคเกษตรร้อยละ 66.47 เป็นรายได้จากการออกไปรับจ้างทำกิจการนอกฟาร์มและเงินเดือนประจำ มีค่าใช้จ่ายเงินสดรวม 108,285.12 บาทต่อครัวเรือน ในจำนวนนี้ร้อยละ 26.47 เป็นการใช้จ่ายทางการเกษตร และนอกการเกษตรร้อยละ 73.53 มีรายได้เงินสดสุทธิ การเกษตรประมาณครัวเรือนละ 34,060.89 บาท มีรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน ครัวเรือนละ 87,051.29 บาท หรือ 19,431.09 บาทต่อคนต่อปี ซึ่งเมื่อนำเงินสดที่เหลือนี้มาใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค/บริโภคในครัวเรือนแล้ว ปรากฏว่ามีเงินสดคงเหลือก่อนชำระหนี้ครัวเรือนละ 7,433.14 บาท โครงสร้างการผลิตการเกษตร ในปี 2546 จังหวัดพัทลุง มีพื้นที่ทั้งหมด 2,140,296 ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร 1,458,662 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 68.15 ของพื้นที่ทั้งหมด สำหรับพื้นที่การปลูกพืชมีทั้งสิ้น 1,567,041 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการปลูกพืช พืชที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ยางพารา ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผักและพืชไร่ สัตว์เลี้ยงที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง ได้แก่ โคเนื้อ โคนม สุกร กระบือ แพะ แกะ เป็ด ไก่ ส่วนสัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ปลา และกุ้งกุลาดำ

ผลการศึกษาการปรับใช้เทคโนโลยีเกษตรที่เหมาะสม (GAP) ของเกษตรกรจังหวัดพัทลุง

1. ลักษณะบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์

เกษตรกรผู้ปลูกพริกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งตรงกันข้ามกับผู้ปลูกมังคุดและลองกองที่ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ส่วนผู้ปลูกทุเรียนและสับปะรดเป็นชายและหญิงเท่ากัน อายุเฉลี่ย 40-51 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับประถมและไม่เกินระดับมัธยมศึกษา ทุกคนเป็นสมาชิกกลุ่ม และมีบางคนที่ดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้นำกลุ่ม

2. อาชีพและการปลูกพืช

การประกอบอาชีพส่วนใหญ่มีกิจกรรมอาชีพ 2-4 กิจกรรม/ราย เกษตรกรที่ปลูกพริกส่วนใหญ่จะมีอาชีพทำนาและเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรผู้ปลูกมังคุด ลองกอง ส่วนใหญ่ทำสวนไม้ผล สวนยางพารา เลี้ยงสัตว์ เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน ส่วนใหญ่ทำสวนไม้ผล ทำนา สวนยางพารา และเลี้ยงสัตว์ และเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดส่วนใหญ่ทำสวนยางพารา เลี้ยงสัตว์และทำนา

การปลูกพริก มีพื้นที่ปลูกเฉลี่ย 2 ไร่ ส่วนใหญ่ปลูกเป็นพืชเดี่ยว ผลผลิตขายส่ง ไม่มีการคัดแบ่งเกรดผลผลิตและราคา

การปลูกมังคุด มีพื้นที่ปลูกเฉลี่ย 4.3 ไร่ อายุเฉลี่ย 7.5 ปี ปลูกเป็นสวนผสมผสานและพืชเดี่ยวเท่านั้น ผลผลิตขายส่ง ขายปลีก และมีน้อยรายที่ขายให้พ่อค้าส่งออก การจำหน่าย มีทั้งการคัดแบ่งเกรดและไม่มีการคัดแบ่งเกรดผลผลิต

การปลูกทุเรียน มีพื้นที่ปลูกเฉลี่ย 3.6 ไร่ อายุเฉลี่ย 10.8 ปี ส่วนใหญ่ปลูกเป็นสวนผสมผสาน ผลผลิตขายส่ง ขายปลีก และมีน้อยรายที่ขายให้พ่อค้าส่งออก การจำหน่าย มีการคัดแบ่งเกรดผลผลิตและราคา

การปลูกลองกอง มีพื้นที่ปลูกเฉลี่ย 3.1 ไร่ อายุเฉลี่ย 15 ปี ส่วนใหญ่ปลูกเป็นสวนผสมผสาน ผลผลิตขายส่ง ขายปลีก และมีน้อยรายที่ขายให้พ่อค้าส่งออก การจำหน่าย ส่วนใหญ่ไม่มีการคัดแบ่งเกรดผลผลิตและราคา

การปลูกสับปะรด มีพื้นที่ปลูกเฉลี่ย 14 ไร่ อายุเฉลี่ย 2.2 ปี ส่วนใหญ่ปลูกแซมยาง ผลผลิตส่วนใหญ่ขายส่ง และขายปลีกประมาณครึ่งหนึ่ง การจำหน่าย มีทั้งการคัดแบ่งเกรดและไม่แบ่งเกรดผลผลิตและราคา

3. การปรับใช้เทคโนโลยีเกษตรที่เหมาะสม(GAP)

3.1 การปลูกพริก

3.1.1 ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่อง GAP

เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์เรื่อง GAP เช่น รู้จัก เคยได้ยิน ได้รับแจกเอกสาร ได้อ่าน เข้าใจ ขอบเขตเนื้อหา มีเอกสารคำแนะนำที่บ้าน และได้รับความรู้อย่างน้อยเดือนละครั้ง ด้านที่เกษตรกรมีประสบการณ์น้อยที่สุดคือการดูงานแปลง GAP ซึ่งมีอยู่ประมาณครึ่งหนึ่งของตัวอย่าง และไม่เคยอบรมเรื่อง GAP ร้อยละ 30 ของตัวอย่าง

3.1.2 ความคิดเห็น เกี่ยวกับคำแนะนำ GAP

ความคิดเห็นด้านเอกสารคำแนะนำ พบว่ามีไม่ถึงหนึ่งในสี่ที่เห็นว่าขนาดตัวอักษรเล็กอ่านยาก แต่เกษตรกรทั้งหมดเห็นว่าเนื้อหาในเอกสารอ่านเข้าใจง่าย

ความคิดเห็นต่อวิธีการปฏิบัติในการปลูกพืชตามรายละเอียดในเอกสารแนะนำ

วิธีการปฏิบัติในเอกสารคำแนะนำทั้ง 10 รายการ ได้แก่ แหล่งปลูก พันธุ์ การปลูก การดูแลรักษา สุขลักษณะและความสะอาด การป้องกันกำจัดศัตรู คำแนะนำการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช การเก็บ

เกี่ยว วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว และการบันทึกข้อมูล พบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมดเห็นด้วยกับคำแนะนำ ในเอกสาร ยกเว้นบางรายการคือ การป้องกันกำจัดโรค การป้องกันกำจัดแมลง การป้องกันกำจัดวัชพืช คำแนะนำการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และสภาพภูมิอากาศ ที่มีผู้ไม่เห็นด้วยแต่ก็เป็นจำนวนน้อยมาก

3.1.3 การนำคำแนะนำ GAP มาปฏิบัติในไร่นา

ในคำแนะนำทั้งหมด 22 รายการ มีคำแนะนำ 10 รายการที่เกษตรกรบางส่วนไม่นำมาปฏิบัติ นอกจากนั้นจะนำมาปฏิบัติเพียงบางส่วนหรือทั้งหมดของคำแนะนำ เมื่อจัดลำดับโดยการให้คะแนนน้ำหนัก พบว่าคำแนะนำที่นำมาปฏิบัติตามมากตามลำดับได้แก่ การเตรียมดิน สุขลักษณะและความสะอาด วิธีการเก็บเกี่ยว แหล่งน้ำ การให้น้ำ การให้น้ำ ระยะเก็บเกี่ยว วิธีการปลูก การเพิ่มคุณภาพ การเลือก พันธุ์ ลักษณะดิน วางแผนการผลิต การขนส่ง และ การเก็บรักษา คำแนะนำที่นำมาปฏิบัติปานกลางได้แก่ พันธุ์ที่นิยมปลูก คำแนะนำการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช สภาพพื้นที่ และ การป้องกันกำจัดวัชพืช ตามลำดับ ส่วนคำแนะนำที่นำมาปฏิบัติน้อยได้แก่การบันทึกข้อมูล การป้องกันกำจัดโรค การป้องกันกำจัดแมลง และ สภาพภูมิอากาศ ตามลำดับ

3.1.4 ปัญหาการปลูกพืช

เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาการปลูกพริก โดยการปฏิบัติที่มีปัญหาระดับมากเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ การป้องกันกำจัดโรค การบันทึกข้อมูล การป้องกันกำจัดแมลง และ การป้องกันกำจัดวัชพืช ด้านที่ประสบปัญหาปานกลาง ได้แก่ การเลือกพันธุ์เหมาะสมกับตลาดและพื้นที่ และการวางแผนการปลูกให้เหมาะสมกับราคาและฤดู ด้านที่ประสบปัญหาน้อยได้แก่การใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้อย่างถูกต้องปลอดภัย ความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช ความเพียงพอของแหล่งน้ำ การเตรียมดินเหมาะสมกับชนิดพืชปลูก ความสะอาดของแปลง ความเหมาะสมของฤดูปลูกกับพืช ความเหมาะสมของการใช้ท่อนพันธุ์/เมล็ดพันธุ์ ความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต วิธีการเพิ่มผลผลิต การดูแลรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ ความเหมาะสมของดินกับพืชที่ปลูก ความเหมาะสมของระยะปลูก เก็บเกี่ยวตรงตามระยะ วิธีการคัดเลือก จำแนกผลผลิต การเก็บรักษาให้มีคุณภาพได้นาน มีการขนส่งที่ถูกต้อง และ วิธีการเก็บเกี่ยวเหมาะสม

3.1.5 วิธีแก้ปัญหา

ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งปลูก พันธุ์ การปลูก วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว มีจำนวนเกษตรกรที่ใช้วิธีการดั้งเดิมหรือวิธีตามคำแนะนำ GAP ในภาพรวมมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน แต่ปัญหาด้านความเหมาะสมของการใช้เมล็ดพันธุ์ การให้น้ำ น้ำ การป้องกันกำจัดโรคแมลง และการบันทึกข้อมูล เกษตรกรส่วนใหญ่จะเลือกใช้วิธีตามคำแนะนำ GAP และด้านที่มีการนำคำแนะนำ GAP มาแก้ปัญหาทั้งหมดคือการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้อย่างถูกต้อง การเพิ่มผลผลิตและคุณภาพผลผลิต

3.1.6 ผลการแก้ปัญหา

ปัญหาการผลิตส่วนใหญ่เกษตรกรสามารถแก้ไขปัญหาคือ ยกเว้นการวางแผนการปลูกให้เหมาะสมกับราคาและฤดู และ การป้องกันกำจัดโรคที่เกษตรกรมากกว่าครึ่งหนึ่งยังแก้ไขไม่ได้ นอกจากนั้นยังมีปัญหาที่

เกษตรกรบางส่วนคือไม่เกินร้อยละ 20 ที่ยังแก้ปัญหาไม่ได้คือด้านการเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับตลาดและพื้นที่ การเตรียมดินเหมาะสมกับชนิดพืชปลูก ความเหมาะสมของการใช้ท่อนพันธุ์/เมล็ดพันธุ์ การป้องกันกำจัดแมลง และการป้องกันกำจัดวัชพืช

3.1.7 ผลลัพธ์จากการทำการเกษตร

ผลลัพธ์จากการทำการเกษตรในปัจจุบันของเกษตรกรปลูกพริกที่พบว่ามีความกระทบและเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นคือ แมลงศัตรูธรรมชาติของศัตรูพืชเพิ่มขึ้น เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีความรู้การเกษตร ผลผลิตปลอดภัยบริโภค ผลผลิตเพียงพอบริโภค รายได้ ราคาขายผลผลิต ผลผลิต และคุณภาพผลผลิตเพิ่มขึ้น ได้รับอันตรายจากการใช้สารเคมีน้อยลง ศัตรูพืชระบาดน้อยลง มีปัญหาาราคาตกต่ำน้อยลง ผลผลิตต่อไร่คุณภาพน้อยลง การตกค้างของสารพิษในผลผลิต ในดิน น้ำ ลดลง ผลลัพธ์ที่เท่าเดิมคือต้นทุนการผลิต

3.1.8 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืช

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำ GAP มาปรับใช้ มีตัวแปรอิสระ 10 ตัว คือปัญหาการผลิตพืช ความสำเร็จในการแก้ปัญหา ผลลัพธ์ ประสิทธิภาพ GAP ความคิดเห็นต่อคำแนะนำ อายุผู้ให้สัมภาษณ์ การศึกษา ตำแหน่ง พื้นที่ปลูก และอายุพืช(ไม้ผล) ผลปรากฏดังนี้

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืช มี 3 ปัจจัย คือ อายุ มีความสัมพันธ์ทางลบระดับปานกลาง ($r = -.415^*$) หมายถึงเกษตรกรที่มีอายุน้อยจะนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืชมาก ปัจจัยปัญหาการผลิตพืช มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง ($r = .848^{**}$) หมายถึงเกษตรกรที่มีปัญหามากจะนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืชมาก และ ความสำเร็จในการแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง ($r = .839^{**}$) หมายถึงเกษตรกรที่ความสำเร็จในการแก้ปัญหาจะนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืชมาก

3.2 การปลูกมังคุด

3.2.1 ประสิทธิภาพเกี่ยวกับเรื่อง GAP

เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพเรื่อง GAP เช่น รู้จัก เคยได้ยิน เคยอบรม มีเอกสาร ได้อ่าน เข้าใจ ขอบเขตเนื้อหา ด้านที่เกษตรกรมีประสิทธิภาพน้อยที่สุดคือการดูงานแปลง GAP ซึ่งมีผู้ไม่เคยดูงานร้อยละ 26.7

3.2.2 ความคิดเห็น เกี่ยวกับคำแนะนำ GAP

ความคิดเห็นด้านเอกสารคำแนะนำ พบว่ามีไม่ถึงหนึ่งในสี่ที่เห็นว่าขนาดตัวอักษรเล็กอ่านยาก แต่ทั้งหมดเห็นว่าเอกสารอ่านแล้วเข้าใจง่าย

ความคิดเห็นต่อวิธีการปฏิบัติในการปลูกพืชตามรายละเอียดในเอกสารแนะนำ พบว่าทั้งหมดเห็นด้วยกับคำแนะนำในเอกสารทุกรายการ

3.2.3 การการนำคำแนะนำ GAP มาปฏิบัติในไร่นา

เกษตรกรจะนำทุกคำแนะนำในเอกสารมาปฏิบัติ แต่อาจนำมาปฏิบัติหรือปฏิบัติตรงตามคำแนะนำเพียงบางส่วนหรือปฏิบัติตามคำแนะนำทั้งหมด เมื่อจัดลำดับโดยการให้คะแนนน้ำหนักพบว่าคำแนะนำที่นำมาปฏิบัติตามมากตามลำดับได้แก่ การเลือกพันธุ์ พันธุ์ที่นิยมปลูก วิธีการปลูก การป้องกันกำจัดวัชพืช การเก็บรักษา ระยะเก็บเกี่ยว การเตรียมดิน การขนส่ง วางแผนการผลิต สุขลักษณะและความสะอาด และวิธีการเก็บเกี่ยว คำแนะนำที่นำมาปฏิบัติปานกลางได้แก่ การให้ปุ๋ย คำแนะนำการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช การบันทึกข้อมูล และการเพิ่มคุณภาพ ตามลำดับ ส่วนคำแนะนำที่นำมาปฏิบัติน้อยได้แก่ การให้น้ำ สภาพภูมิอากาศ สภาพพื้นที่ ลักษณะดิน แหล่งน้ำ การป้องกันกำจัดโรค และการป้องกันกำจัดแมลง ตามลำดับ

3.2.4 ปัญหาการปลูกพืช

การปฏิบัติที่มีปัญหาระดับมากเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ การใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้อย่างถูกต้องปลอดภัย ความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต วิธีการเพิ่มผลผลิต การบันทึกข้อมูลการปฏิบัติปัญหาและผลตอบแทน และความเพียงพอของแหล่งน้ำ ตามลำดับ การปฏิบัติที่มีปัญหาระดับปานกลางได้แก่ การป้องกันกำจัดโรค การป้องกันกำจัดแมลง วิธีการคัดเลือก จำแนกผลผลิต และเก็บเกี่ยวตรงตามระยะ ตามลำดับ ส่วนการปฏิบัติที่มีปัญหาน้อย ได้แก่ ความเหมาะสมของการให้ปุ๋ยกับพืช การป้องกันกำจัดวัชพืช วิธีการเก็บเกี่ยวเหมาะสม และการเก็บรักษาให้มีคุณภาพได้นาน ตามลำดับ

3.2.5 วิธีแก้ปัญหา

วิธีแก้ปัญหการผลิตเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้วิธีการ GAP หรือ GAP ผสมผสานกับวิธีดั้งเดิม ด้านที่มีการนำคำแนะนำมาใช้แก้ปัญหาการปลูกพืชมากที่สุดได้แก่ การเก็บเกี่ยวตรงตามระยะ การใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้อย่างถูกต้องปลอดภัย วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต และการบันทึกข้อมูล

3.2.6 ผลการแก้ปัญหา

ด้านความเพียงพอของแหล่งน้ำ และความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช ยังเป็นปัญหาที่เกษตรกรแก้ไขไม่ได้ ส่วนด้านอื่นๆ ได้แก่ วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต การป้องกันกำจัดโรค และการป้องกันกำจัดแมลง ยังมีเกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งของตัวอย่างที่ยังแก้ปัญหาการผลิตไม่ได้

3.2.7 ผลลัพธ์จากการทำการเกษตร

ผลลัพธ์จากการทำการเกษตรในปัจจุบันของเกษตรกรที่พบว่าส่งผลกระทบในทางที่ดีขึ้นได้แก่ ความรู้ การเกษตร ความสามารถในการแก้ไขปัญหา การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม แมลงศัตรูธรรมชาติของศัตรูพืชเพิ่มขึ้น การตกค้างของสารพิษในดิน น้ำ การตกค้างของสารพิษในผลผลิต การได้รับอันตรายจากการใช้สารเคมี ผลลัพธ์ที่เท่าเดิมคือศัตรูพืชระบาด ผลลัพธ์ที่เปลี่ยนแปลงในทางลบคือ เกษตรกรยังมีปัญหาราคาตกต่ำ ผลผลิตด้อยคุณภาพ ผลผลิตปลอดภัยบริโภค ผลผลิตเพียงพอบริโภค รายได้ ราคาขายผลผลิต คุณภาพผลผลิต และผลผลิต

3.2.8 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืช

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืช มี 3 ปัจจัย คือ ปัญหาการผลิตพืช มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง ($r=.963^{**}$) หมายถึงเกษตรกรที่มีปัญหาการผลิตพืชมากจะนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืชมาก ปัจจัยความสำเร็จในการแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง ($r=.871^{**}$) หมายถึงเกษตรกรที่ความสำเร็จในการแก้ปัญหามากจะนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืชมาก และผลลัพธ์มีความสัมพันธ์ทางลบระดับปานกลาง ($r=-.561^*$) หมายถึงเกษตรกรที่มีผลลัพธ์น้อยจะนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืชมาก

3.3 การปลูกทุเรียน

3.3.1 ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่อง GAP

เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์เรื่อง GAP เช่น รู้จัก เคยได้ยิน เคยอบรม มีเอกสาร ได้อ่าน เข้าใจ ขอบเขตเนื้อหา และมีน้อยมากที่ไม่รู้จักคำว่าเกษตรดีที่เหมาะสม หรือไม่ได้รับความรู้อย่างน้อยเดือนละครั้ง ด้านที่เกษตรกรมีประสบการณ์น้อยที่สุดคือการดูงานแปลง GAP ซึ่งมีอยู่ประมาณครึ่งหนึ่งของตัวอย่าง ไม่เคยดูงานเรื่อง GAP

3.3.2 ความคิดเห็น เกี่ยวกับคำแนะนำ GAP

ความคิดเห็นด้านเอกสารคำแนะนำ พบว่ามีจำนวนน้อยมากที่เห็นว่าขนาดตัวอักษรเล็กอ่านยาก แต่ทั้งหมดเห็นว่าเอกสารอ่านเข้าใจง่าย

ความคิดเห็นต่อวิธีการปฏิบัติในการปลูกพืชตามรายละเอียดในเอกสารแนะนำ พบว่าเกือบทั้งหมดเห็นด้วยกับคำแนะนำในเอกสาร เว้นวิธีการปลูกที่บางรายไม่เห็นด้วยแต่ก็เป็นส่วนน้อยมาก

3.3.3 การการนำคำแนะนำ GAP มาปฏิบัติในไร่นา

มีคำแนะนำบางรายการที่เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่นำมาปฏิบัติ คือ การวางแผนปลูก การป้องกันกำจัดโรค และแมลง นอกจากนั้นนำปฏิบัติหรือปฏิบัติตามคำแนะนำเพียงบางส่วนหรือทั้งหมดของคำแนะนำ เมื่อจัดลำดับโดยการให้คะแนนนักพบว่าคำแนะนำที่นำมาปฏิบัติตามมากที่สุดตามลำดับได้แก่ การเลือกพันธุ์ การเตรียมดิน วิธีการปลูก พันธุ์ที่นิยมปลูก การเก็บรักษา สภาพภูมิอากาศ การให้น้ำ การขนส่ง การให้ปุ๋ย ระยะเก็บเกี่ยว วิธีการเก็บเกี่ยว การบันทึกข้อมูล แหล่งน้ำ และ ลักษณะดิน ตามลำดับ คำแนะนำที่นำมาปฏิบัติปานกลางได้แก่ สภาพพื้นที่ การเพิ่มคุณภาพ สุขลักษณะและความสะอาด คำแนะนำการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และการป้องกันกำจัดวัชพืช ตามลำดับ ส่วนคำแนะนำที่นำมาปฏิบัติน้อยได้แก่ การป้องกันกำจัดแมลง การป้องกันกำจัดโรค และ วางแผนการผลิต ตามลำดับ

3.3.4 ปัญหาการปลูกพืช

การปฏิบัติที่มีปัญหาในระดับมากเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ วิธีการเพิ่มผลผลิต การป้องกันกำจัดแมลง ความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช และวิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต ตามลำดับ ปัญหาปานกลางได้แก่ ความเพียงพอของแหล่งน้ำ ความเหมาะสมของฤดูปลูกกับพืช การบันทึกข้อมูล และ ความเหมาะสมของ

ดินกับพืชที่ปลูก ตามลำดับ ปัญหาระดับน้อย ได้แก่ การป้องกันกำจัดวัชพืช วางแผนการปลูกให้เหมาะสมกับราคาและฤดู และการเลือกพันธุ์เหมาะสมกับตลาดและพื้นที่ ตามลำดับ

3.3.5 วิธีแก้ปัญหา

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้วิธีการดั้งเดิมในการแก้ปัญหาการผลิต ส่วนคำแนะนำ GAP มีการนำมาใช้มากในการแก้ปัญหา ด้าน การบันทึกข้อมูล ความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช และ ความเหมาะสมของดินกับพืชที่ปลูก

3.3.6 ผลการแก้ปัญหา

ปัญหาการผลิตส่วนใหญ่เกษตรกรยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ประกอบด้วย ความเหมาะสมของฤดูปลูกกับพืช ความเพียงพอของแหล่งน้ำ วางแผนการปลูกให้เหมาะสมกับราคาและฤดู เลือกพันธุ์เหมาะสมกับตลาดและพื้นที่ ความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต วิธีการเพิ่มผลผลิต การป้องกันกำจัดโรค และการป้องกันกำจัดแมลง

3.3.7 ผลลัพธ์จากการทำการเกษตร

ผลลัพธ์จากการทำการเกษตรในปัจจุบันของเกษตรกรที่พบว่าเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นคือ ความรู้ การเกษตร ความสามารถในการแก้ไขปัญหา การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม แผลงศัตรูธรรมชาติของศัตรูพืช การได้รับอันตรายจากการใช้สารเคมี การตกค้างของสารพิษในผลผลิต ดิน น้ำ ผลลัพธ์ที่เท่าเดิมได้แก่ ผลผลิต คุณภาพผลผลิต รายได้ ผลผลิตปลอดภัยบริโภค ศัตรูพืชระบาด และ ผลผลิตด้อยคุณภาพ ผลลัพธ์ที่เปลี่ยนแปลงในทางลบ ได้แก่ ต้นทุนเพิ่มขึ้น ราคาขายผลผลิตต่ำ ผลผลิตเพียงพอบริโภค มีความเสียหายจากราคาตกต่ำ

3.3.8 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืช

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืช มี 1 ปัจจัย คือ ความคิดเห็นเรื่อง GAP มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง ($r = .349^*$) หมายถึงเกษตรกรที่เห็นด้วยมากจะนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืชมาก

3.4 การปลูกลองกอง

3.4.1 ประสพการณ์เกี่ยวกับเรื่อง GAP

เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสพการณ์เรื่อง GAP เช่น รู้จัก เคยได้ยิน เคยอบรม มีเอกสาร ได้อ่าน เข้าใจ ขอบเขตเนื้อหา ด้านที่เกษตรกรมีประสพการณ์น้อยที่สุดคือการดูงานแปลง GAP ซึ่งมีอยู่ประมาณครึ่งหนึ่งของตัวอย่าง และบางส่วนไม่เคยรับการอบรมเรื่อง GAP

3.4.2 ความคิดเห็น เกี่ยวกับคำแนะนำ GAP

ความคิดเห็นด้านเอกสารคำแนะนำ พบว่าเกือบทั้งหมดเห็นว่าขนาดตัวอักษรพอดีและเอกสารอ่านเข้าใจง่าย

ความคิดเห็นต่อวิธีการปฏิบัติในการปลูกพืชตามรายละเอียดในเอกสารแนะนำ พบว่าทั้งหมดเห็นด้วยกับคำแนะนำในเอกสาร

3.4.3 การการนำคำแนะนำ GAP มาปฏิบัติในไร่นา

มีคำแนะนำบางรายการที่เกษตรกรประมาณหนึ่งในสี่ไม่นำมาปฏิบัติ หรือส่วนใหญ่ไม่นำปฏิบัติเพียงบางส่วน คือ ด้านการป้องกันกำจัดโรค การป้องกันกำจัดแมลง การป้องกันกำจัดวัชพืช คำแนะนำการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช การเก็บรักษา และการขนส่ง ด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวเกษตรกรจะนำคำแนะนำมาปฏิบัติบางส่วนถึงทั้งหมดของคำแนะนำ

3.4.4 ปัญหาการปลูกพืช

เกษตรกรมีปัญหาการผลิต 6 ด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ การป้องกันกำจัดแมลง การป้องกันกำจัดโรค การบันทึกข้อมูล ความเพียงพอของแหล่งน้ำ ความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช และความเหมาะสมของการให้ปุ๋ยกับพืช ตามลำดับ

3.4.5 วิธีแก้ปัญหา

ปัญหาที่เกษตรกรใช้คำแนะนำ GAP แก้ปัญหาคือด้าน ความเหมาะสมของการให้ปุ๋ยกับพืช และการบันทึกข้อมูล ส่วนด้านการป้องกันกำจัดแมลง การป้องกันกำจัดโรค ความเพียงพอของแหล่งน้ำ และความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช เกษตรกรจะใช้วิธี GAP ใกล้เคียงกับวิธีดั้งเดิม หรือใช้ทั้งสองอย่างผสมผสานกัน

3.4.6 ผลการแก้ปัญหา

ปัญหาการผลิตที่เกษตรกรยังไม่สามารถแก้ปัญหาคือด้านความเพียงพอของแหล่งน้ำ และ ความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช ส่วนด้านการป้องกันกำจัดแมลง และการป้องกันกำจัดโรค ยังมีเกษตรกรประมาณ 1 ใน 3 ที่ยังแก้ปัญหาคไม่ได้

3.4.7 ผลลัพธ์จากการทำการเกษตร

ผลลัพธ์จากการทำการเกษตรในปัจจุบันของเกษตรกรที่พบว่าทั้งหมดเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นคือ การตกค้างของสารพิษในดิน น้ำ การตกค้างของสารพิษในผลผลิต การได้รับอันตรายจากการใช้สารเคมี ผลผลิตต่อคุณภาพ ความรู้การเกษตร ความสามารถในการแก้ไขปัญหา และการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ผลลัพธ์ที่เปลี่ยนแปลงในทางลบ ได้แก่ ศัตรูพืชระบาด ต้นทุน ราคาขายผลผลิต รายได้ และผลผลิตปลอดภัยเพื่อการบริโภค

3.4.8 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืช

พบว่าไม่มีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืช

3.5 การปลูกสับปะรด

3.5.1 ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่อง GAP

เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์เรื่อง GAP เช่น รู้จัก เคยได้ยิน เคยอบรม มีเอกสาร ได้อ่าน เข้าใจ ขอบเขตเนื้อหา ด้านที่เกษตรกรมีประสบการณ์น้อยที่สุดคือการดูงานแปลง GAP และบางส่วนไม่เคยรับการ

อบรมเรื่อง GAP หรือได้ อ่าน ศึกษา หรือได้รับความรู้ GAP อย่างน้อยเดือนละครั้ง

3.5.2 ความคิดเห็น เกี่ยวกับคำแนะนำ GAP

ความคิดเห็นด้านเอกสารคำแนะนำ พบว่าเกือบทั้งหมดเห็นว่าขนาดตัวอักษรพอดีและเอกสารอ่านเข้าใจง่าย

ความคิดเห็นต่อวิธีการปฏิบัติในการปลูกพืชตามรายละเอียดในเอกสารแนะนำ พบว่าทั้งหมดเห็นด้วยกับคำแนะนำในเอกสาร ยกเว้นด้านการ วางแผนการผลิต และ สภาพภูมิอากาศ แต่ก็มีจำนวนน้อย

3.5.3 การการนำคำแนะนำ GAP มาปฏิบัติในไร่นา

มีคำแนะนำหลายประการที่เกษตรกรบางส่วนไม่นำมาปฏิบัติ แต่ไม่เกินร้อยละ 15 แต่มี 2 ด้านที่เกษตรกรมากกว่าร้อยละ 80 ไม่ปฏิบัติคือด้านแหล่งน้ำและสภาพภูมิอากาศ นอกจากนั้นมีคำแนะนำที่เกษตรกรร้อยละ 50-86 นำปฏิบัติเพียงบางส่วน คือ การป้องกันกำจัดแมลง การป้องกันกำจัดโรค สภาพพื้นที่ การให้ปุ๋ย ลักษณะดิน วางแผนการผลิต การเลือกพันธุ์ การเพิ่มคุณภาพ และการบันทึกข้อมูลตามลำดับ

3.5.4 ปัญหาการปลูกพืช

เกษตรกรร้อยละ 80-100 มีปัญหาด้านการป้องกันกำจัดโรค และการป้องกันกำจัดแมลง นอกจากนั้นประมาณ 1 ใน 4 มีปัญหาด้านการป้องกันกำจัดวัชพืช การบันทึกข้อมูล วิธีการเพิ่มผลผลิต วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต ความเหมาะสมของการให้ปุ๋ยกับพืช และการวางแผนการปลูกให้เหมาะสมกับราคาและฤดู

3.5.5 วิธีแก้ปัญหา

ปัญหาที่เกษตรกรใช้คำแนะนำ GAP แก้ปัญหาคือด้าน วิธีการเพิ่มผลผลิต วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต ความเหมาะสมของการให้ปุ๋ยกับพืช การเก็บรักษาให้มีคุณภาพได้นาน และการบันทึกข้อมูล ส่วนด้านที่ใช้วิธีการดั้งเดิมแก้ปัญหาคือความเหมาะสมของการใช้ฟ่อนพันธุ์/เมล็ดพันธุ์ เลือกพันธุ์เหมาะสมกับตลาดและพื้นที่ วางแผนการปลูกให้เหมาะสมกับราคาและฤดู และ ความเหมาะสมของฤดูปลูกกับพืช นอกจากนั้นจะใช้วิธี GAP ใกล้เคียงกับวิธีดั้งเดิม หรือใช้ทั้งสองอย่างผสมผสานกัน

3.5.6 ผลการแก้ปัญหา

ปัญหาการผลิตที่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาคือ การป้องกันกำจัดโรค รองลงมาคือ การป้องกันกำจัดแมลง และการวางแผนการปลูกให้เหมาะสมกับราคาและฤดู ตามลำดับ

3.5.7 ผลลัพธ์จากการทำการเกษตร

ผลลัพธ์จากการทำการเกษตรในปัจจุบันของเกษตรกรพบว่าเกือบทุกด้านมีเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ยกเว้น ด้านต้นทุนการผลิต ที่เปลี่ยนแปลงในทางลบ

3.5.8 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืช

พบว่ามีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืช 3 ปัจจัยคือปัญหาการปลูกพืช มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง ($r = .815^{**}$) ความสำเร็จในการแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์ทางบวก

ระดับสูง($r = .795^{**}$) และ พื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง($r = .528^{**}$) หมายถึงเกษตรกรที่ปัญหาการปลูกพืชมาก มีความสำเร็จในการแก้ปัญหา หรือมีพื้นที่ปลูกมากจะมีการนำ GAP มาปรับใช้มากตาม

4. สรุป

จากการศึกษาการนำ GAP มาปรับใช้ของเกษตรกรจังหวัดพัทลุง 5 พื้นที่ ปรากฏผลดังนี้

1. **ประสบการณ์เรื่อง GAP** พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์เรื่อง GAP ด้านที่เกษตรกรมีประสบการณ์น้อยที่สุดคือการดูงานแปลง GAP รองลงมาคือด้านไม่เคยอบรมเรื่อง GAP และได้ อ่าน ศึกษา หรือได้รับความรู้ GAP อย่างน้อยเดือนละครั้ง

2. **ความคิดเห็น เกี่ยวกับคำแนะนำ GAP** พบว่ามีไม่ถึงหนึ่งในสี่ที่เห็นว่าขนาดตัวอักษรเล็ก อ่านยาก แต่ทั้งหมดเห็นว่าเอกสารอ่านแล้วเข้าใจง่าย ด้านความคิดเห็นต่อวิธีการปฏิบัติในการปลูกพืชตามรายละเอียดในเอกสารแนะนำ พบว่าส่วนใหญ่เห็นด้วยกับคำแนะนำในเอกสาร แม้บางรายการที่เกษตรกรอาจไม่เห็นด้วยแต่ก็มีจำนวนน้อย

3. **การนำคำแนะนำ GAP มาปฏิบัติในไร่นา** พบว่ามีคำแนะนำที่นำมาปฏิบัติน้อย ในพริก คือ การบันทึกข้อมูล การป้องกันกำจัดโรค การป้องกันกำจัดแมลง และ สภาพภูมิอากาศ ในมังคุดคือ การให้น้ำ สภาพภูมิอากาศ สภาพพื้นที่ ลักษณะดิน แหล่งน้ำ การป้องกันกำจัดโรค และ การป้องกันกำจัดแมลงตามลำดับ ในทุเรียน คือการป้องกันกำจัดแมลง การป้องกันกำจัดโรค และ วางแผนการผลิต ในลองกอง คือ ด้านการป้องกันกำจัดโรค การป้องกันกำจัดแมลง การป้องกันกำจัดวัชพืช คำแนะนำการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช การเก็บรักษา และ การขนส่ง และ ในสับปะรด คือ ด้านแหล่งน้ำ สภาพภูมิอากาศ การป้องกันกำจัดแมลง การป้องกันกำจัดโรค สภาพพื้นที่ การให้น้ำ ลักษณะดิน วางแผนการผลิต

4. ปัญหาการปลูกพืชและการนำคำแนะนำมาใช้แก้ปัญหา

การปลูกพริก ส่วนใหญ่ประสบปัญหา การป้องกันกำจัดโรค แมลง วัชพืช และ การบันทึกข้อมูล วิธีแก้ปัญหาเกษตรกรส่วนใหญ่จะเลือกใช้วิธีตามคำแนะนำ GAP มากกว่าวิธีการดั้งเดิม ผลการแก้ปัญหา ปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้ คือ การวางแผนการปลูกให้เหมาะกับราคาและฤดู และ การป้องกันกำจัดโรค

การปลูกมังคุด มีปัญหา การใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้อย่างถูกต้องปลอดภัย ความเหมาะสมของการให้น้ำ วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต และผลผลิต การบันทึกข้อมูล และความเพียงพอของแหล่งน้ำ วิธีแก้ปัญหาการผลิตเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้วิธีการ GAP หรือ GAP ผสมผสานกับวิธีดั้งเดิม ผลการแก้ปัญหา ปัญหาที่เกษตรกรแก้ไขไม่ได้ คือด้านความเพียงพอของแหล่งน้ำ ความเหมาะสมของการให้น้ำ วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต การป้องกันกำจัดโรค แมลง

การปลูกทุเรียน มีปัญหา วิธีการเพิ่มผลผลิต การป้องกันกำจัดแมลง ความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช และวิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต วิธีแก้ปัญหาเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้วิธีการดั้งเดิมในการแก้ปัญหการผลิต ส่วนคำแนะนำ GAP มีการนำมาใช้มากในการแก้ปัญหาด้าน การบันทึกข้อมูล ความเหมาะสมของการ

ให้น้ำกับพืช และ ความเหมาะสมของดินกับพืชที่ปลูก ผลการแก้ปัญหาปัญหาการผลิตส่วนใหญ่เกษตรกรยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้

การปลูกลองกอง มีปัญหา การป้องกันกำจัดแมลง โรค การบันทึกข้อมูล ความเพียงพอของแหล่งน้ำ ความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช และความเหมาะสมของการให้ปุ๋ยกับพืช วิธีแก้ปัญหา ใช้คำแนะนำ GAP แก้ปัญหาด้าน ความเหมาะสมของการให้ปุ๋ยกับพืช และการบันทึกข้อมูล ส่วนด้านการป้องกันกำจัดแมลง การป้องกันกำจัดโรค ความเพียงพอของแหล่งน้ำ และความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช เกษตรกรจะใช้วิธี GAP ใกล้เคียงกับวิธีดั้งเดิม หรือใช้ทั้งสองอย่างผสมผสานกัน ผลการแก้ปัญหา ปัญหาการผลิตที่เกษตรกรยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ คือด้านความเพียงพอของแหล่งน้ำ และ ความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช ส่วนด้านการป้องกันกำจัดแมลง และการป้องกันกำจัดโรค ยังมีเกษตรกรประมาณ 1ใน3 ที่ยังแก้ปัญหาไม่ได้

การปลูกสับปะรด มีปัญหาด้านการป้องกันกำจัดโรค และแมลง วัชพืช การบันทึกข้อมูล วิธีการเพิ่มผลผลิต วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต ความเหมาะสมของการให้ปุ๋ยกับพืช และ การวางแผนการปลูกให้เหมาะกับราคาและฤดู วิธีแก้ปัญหาใช้คำแนะนำ GAP แก้ปัญหา วิธีการเพิ่มผลผลิต และคุณภาพผลผลิต ความเหมาะสมของการให้ปุ๋ยกับพืช การเก็บรักษาให้มีคุณภาพได้นาน และการบันทึกข้อมูล ส่วนด้านที่ใช้วิธีการดั้งเดิมแก้ปัญหาคือความเหมาะสมของการใช้พันธุ์ เลือกพันธุ์เหมาะสมกับตลาดและพื้นที่ วางแผนการปลูกให้เหมาะกับราคาและฤดู ผลการแก้ปัญหา ปัญหาการผลิตที่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ คือการป้องกันกำจัดโรค รองลงมาคือการป้องกันกำจัดแมลง และการวางแผนการปลูกให้เหมาะกับราคาและฤดู ตามลำดับ

5. ผลลัพธ์จากการทำการเกษตร ของเกษตรกรปลูกพริกพบว่าเกือบทุกด้านมีเปลี่ยนแปลง ในทางที่ดีขึ้น ยกเว้น ด้านต้นทุนการผลิต ที่เปลี่ยนแปลงในทางลบ เกษตรกรปลูกมังคุดที่พบว่าส่วนใหญ่ส่งผลกระทบต่อในทางที่ดีขึ้น ยกเว้น ด้านที่เปลี่ยนแปลงในทางลบคือ เกษตรกรยังมีปัญหาราคาตกต่ำ ผลผลิตต่อคุณภาพ ผลผลิตปลอดภัยบริโภค ผลผลิตเพียงพอบริโภค รายได้ ราคาขายผลผลิต คุณภาพผลผลิต และผลผลิต เกษตรกรปลูกทุเรียนที่พบว่าส่วนใหญ่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ยกเว้นผลลัพธ์ที่เปลี่ยนแปลงในทางลบ ได้แก่ ต้นทุนเพิ่มขึ้น ราคาขายผลผลิตต่ำ ผลผลิตเพียงพอบริโภค มีความเสียหายจากราคาตกต่ำ

เกษตรกรปลูกลองกอง ผลลัพธ์จากการทำการเกษตรในปัจจุบันของเกษตรกรส่วนใหญ่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นยกเว้นผลลัพธ์ที่เปลี่ยนแปลงในทางลบ ได้แก่ ศัตรูพืชระบาด ต้นทุน ราคาขายผลผลิต รายได้ และผลผลิตปลอดภัยเพื่อการบริโภค เกษตรกรปลูกสับปะรด ผลลัพธ์จากการทำการเกษตรในปัจจุบันของเกษตรกรพบว่าเกือบทุกด้านมีเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ยกเว้น ด้านต้นทุนการผลิต ที่เปลี่ยนแปลงในทางลบ

6. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับ ใช้ในการปลูกพริกมี 3 ปัจจัย คือ อายุ มีความสัมพันธ์ทางลบระดับปานกลาง ($r=-.415^*$) ปัจจัยปัญหาการผลิตพืช มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง ($r=.848^{**}$) และ ความสำเร็จในการแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง ($r=.839^{**}$)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกมังคุด มี 3 ปัจจัย คือ ปัญหาการผลิตพืช มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง ($r=.963^{**}$) ปัจจัยความสำเร็จในการแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง ($r=.871^{**}$) และผลลัพธ์มีความสัมพันธ์ทางลบระดับปานกลาง ($r=-.561^*$) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกทุเรียน คือ ความคิดเห็นเรื่อง GAP มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง ($r=.349^*$) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกลองกอง พบว่าไม่มีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืช ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกสับปะรด พบว่ามีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำคำแนะนำ GAP มาปรับใช้ในการปลูกพืช 3 ปัจจัยคือปัญหาการปลูกพืช มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง($r= .815^{**}$) ความสำเร็จในการแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง ($r= .795^{**}$) และ พื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง($r= .528^{**}$)

คำแนะนำ

การปลูกพริก เกษตรกร ควรนำ GAPมาปรับใช้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะด้านการป้องกันกำจัดโรคแมลง นักส่งเสริม ควรเพิ่มการถ่ายทอดเทคโนโลยีGAP ด้านโรคแมลง และให้เหมาะสมกับเกษตรกรช่วงอายุ (26-65ปี) นักวิจัยเพิ่มการทดสอบ คำแนะนำเรื่องป้องกันกำจัดโรคแมลง

การปลูกมังคุด เกษตรกร ควรนำ GAP มาใช้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะการให้น้ำ การป้องกันกำจัดโรคแมลง และวิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต นักส่งเสริม ควรเพิ่มการถ่ายทอดเทคโนโลยี นักวิจัย ควรทดสอบ คำแนะนำการให้น้ำ การป้องกันกำจัดโรคแมลง และวิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยแก้ไขปัญหาราคาตกต่ำ

การปลูกทุเรียน เกษตรกร ควรนำ GAPมาปรับใช้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะด้านการป้องกันกำจัดโรคแมลง วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิตและผลผลิต การให้น้ำ และเลือกพันธุ์เหมาะสมกับตลาดและพื้นที่ นักส่งเสริม ควรเพิ่มถ่ายทอดเทคโนโลยี GAP ให้มากขึ้น นักวิจัย ควรมีทดสอบ คำแนะนำด้านการป้องกันกำจัดโรคแมลง วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิตและผลผลิต การให้น้ำ

การปลูกลองกอง เกษตรกร ควรนำ GAPมาปรับใช้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะด้านการป้องกันกำจัดโรคแมลง การป้องกันกำจัดวัชพืช นักส่งเสริม ควรเพิ่มถ่ายทอดเทคโนโลยี GAP ให้มากขึ้น นักวิจัย ควรเพิ่มการทดสอบ ด้าน การป้องกันกำจัดแมลง และการป้องกันกำจัดโรค หน่วยงานอื่นๆ ช่วยแก้ไขปัญหาน้ำในการปลูกพืช

การปลูกสับปะรด เกษตรกร ควรนำ GAPมาปรับใช้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะด้านการป้องกันกำจัดโรคแมลง วิธีการเพิ่มผลผลิต วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต ความเหมาะสมของการให้ปุ๋ยกับพืช นักส่งเสริม ควรเพิ่มถ่ายทอดเทคโนโลยี GAP ให้มากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่มีพื้นที่ปลูกมาก นักวิจัย ควรเพิ่มการทดสอบด้านการป้องกันกำจัดโรคแมลง

2. การทดสอบการใช้เทคโนโลยีเกษตรที่ดีที่เหมาะสมในการผลิตสับปะรดพื้นที่เกษตรจังหวัดพัทลุง

1. **ผลผลิตรวม** การใช้ปุ๋ยแบบต่างๆให้ผลผลิตรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติ คือเฉลี่ย 10977 กิโลกรัม/ไร่

2. **คุณภาพผลผลิต** การใช้ปุ๋ยแบบต่างๆจะให้คุณภาพผลผลิตเกรด 1 และ 3 แตกต่างกันทางสถิติ คือ

-ผลผลิตคุณภาพเกรด1 (ผลแก้วเต็มผล) มีผลผลิตต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 0-0-50 ให้ผลผลิตเกรด1 สูงสุด 5168 กิโลกรัม/ไร่ หรือร้อยละ 47.7 ของผลผลิตทั้งหมด รองลงมาคือ สูตร 0-0-60 (ร้อยละ 37.6) แต่ไม่แตกต่างกันทางสถิติกับสูตร 3-0-46 (ร้อยละ 29.6) ส่วนแบบเกษตรกรผลผลิตต่ำสุด 2513 กิโลกรัม/ไร่ หรือร้อยละ 24.2 ของผลผลิตทั้งหมด โดยผลผลิตเกรด1 คิดเป็นร้อยละ 36.8 ของผลผลิตทั้งหมด

-ผลผลิตคุณภาพเกรด2 (ผลแก้วครึ่งผล) ให้ผลผลิตไม่แตกต่างกันทางสถิติ คือเฉลี่ย 4689 กิโลกรัม/ไร่ หรือร้อยละ 42.7 ของผลผลิตทั้งหมด

-ผลผลิตคุณภาพเกรด3 (ไม่เป็นแก้ว) มีผลผลิตต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 0-0-50 ให้ผลผลิตน้อยที่สุด 1392 กิโลกรัม/ไร่ (ร้อยละ 12.8) แตกต่างกับวิธีอื่นๆแต่ไม่แตกต่างกันกับสูตร 0-0-60 (ร้อยละ 19) และแบบเกษตรกรให้ผลผลิตมากที่สุด 3658 กิโลกรัม/ไร่(ร้อยละ 35.5) และไม่แตกต่างกันกับสูตร 3-0-46 (ร้อยละ 24.8) โดยผลผลิตเกรด2 คิดเป็นร้อยละ 20.5 ของผลผลิตทั้งหมด

3. ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ

สับปะรดมีขนาดผลเฉลี่ย 1.7 กิโลกรัม/ผล ผลการวิเคราะห์เนื้อผลมีค่าความเป็นกรด-ด่าง 3.35-4.23 สับปะรดที่ใช้ปุ๋ยเคมี 0-0-60 จะมีความเป็นกรดมากกว่าการใช้ปุ๋ยวิธีอื่นๆ การวัดค่าปริมาณของแข็งที่ละลายได้ หรือความหวานพบว่ามีค่า 4.0-9.5 โดยเกรด 1 จะมีค่า soluble solid 8-9.5 ° brix และการใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 0-0-50 มีค่าความหวานสูงสุด เกรด 2 และ 3 จะมีค่าประมาณ 6-6.9 และ 4.0 ° brix ปริมาณไนโตรเจน มีค่า 2.39-8.91 ppm ไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ 25 ppm ด้านลักษณะสี มีค่า L* (ความสว่างของสี ผล ค่า + สว่าง - มืด) a* (+ แดง - เขียว) b* (+ เหลือง-น้ำเงิน) แตกต่างกันเล็กน้อยในผลเกรด 1 และเกรด 2 ด้านผลการวิเคราะห์ดินบริเวณต้นสับปะรดที่มีผลเกรดต่างๆพบว่ามีค่าทางเคมีไม่แตกต่างกันมากนัก

4. ผลตอบแทน

4.1 ต้นทุน

ต้นทุน การผลิตสับปะรดแบบเกษตรกรจะมีต้นทุนผันแปรต่ำสุด 14,266 บาท/ไร่ และจะเพิ่มตามราคาปุ๋ยเคมีในแต่ละกรรมวิธี คือ 15,016 15,193 และ15,575 บาท/ไร่ ในกรรมวิธีการใช้ปุ๋ย 3-0-46,0-0-60 และ0-0-50 ตามลำดับ

4.2 รายได้

รายได้รวมขายเหมาเกรด ทุกกรรมวิธีจะให้รายได้ไม่แตกต่างกันทางสถิติ คือเฉลี่ย 82324 บาท/ไร่ (ราคาเฉลี่ย 7.5 บาท/กก)

รายได้รวมขายแยกเกรด พบว่าการใช้ปุ๋ยทุกสูตรให้รายได้แตกต่างกันกับวิธีแบบเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญ

คือทุกสูตรให้รายได้ไม่แตกต่างกัน 89285-94044 บาท/ไร่ หรือเฉลี่ย 91196 บาท/ไร่ ซึ่งสูงกว่าแบบเกษตรกร คือ 78007 บาท/ไร่ (เกรด1 ราคา 10.5 บาท เกรด2 ราคา 7.5 บาท เกรด3 ราคา 5.5 บาท/กิโลกรัม)

4.3 รายได้สุทธิ

รายได้สุทธิ เมื่อขายแบบเหมาเกรด วิธีที่จะให้รายได้สุทธิสูงสุดคือแบบเกษตรกร 68,058 บาท/ไร่ รองลงมาคือ 67,308 67,131 และ 66,749 ในกรรมวิธีการใช้ปุ๋ย 3-0-46,0-0-60 และ0-0-50 ตามลำดับ

เมื่อขายแบบแบ่งเกรด วิธีที่จะให้รายได้สุทธิสูงสุดคือใช้ปุ๋ย 3-0-46 เท่ากับ 76,180 บาท/ไร่ รองลงมาคือใช้ปุ๋ย 0-0-60 เท่ากับ 76,003 บาท/ไร่ ใช้ปุ๋ย 0-0-50 เท่ากับ 75,621 บาท/ไร่ และแบบเกษตรกร ให้รายได้สุทธิ 63,741 บาท/ไร่

4.4 อัตราผลตอบแทนส่วนเพิ่ม (Marginal rate return : MRR)

การขายแบบเหมาเกรดจะไม่เกิดผลตอบแทนส่วนเพิ่มที่เป็นบวก แต่การขายแบบแบ่งเกรด กรรมวิธีที่ให้รายได้สุทธิส่วนเพิ่มต่อหน่วยการลงทุนที่เพิ่มขึ้นสูงสุดคือ การใช้ปุ๋ย 3-0-46 รองลงมาคือ 0-0-60 และ0-0-50 ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 3 วิธีให้ค่า MRR สูง 908-1659 %

5. คำแนะนำ

การใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพสับปะรด ให้เกษตรกรพิจารณาลักษณะการขายเป็นหลัก ถ้าขายแบบเหมาเกษตรกรไม่จำเป็นต้องใช้ปุ๋ยเพิ่มขึ้นจากเดิม แต่ถ้ามีการขายแบ่งเกรดผลผลิต เกษตรกรควรเลือกใช้วิธีการฉีดพ่นปุ๋ยเคมีสูตร 3-0-46 ก่อนการบังคับดอก 30 , 5 วัน และบังคับดอก 20 วัน หรือใช้วิธีการใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 0-0-60 หลังบังคับดอก 3 เดือน ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีรายได้สูงสุด

การทดลองที่ 2 การป้องกันกำจัดโรคโคนเน่า และโรคเหี่ยว

วิธีการป้องกันกำจัดโรคโคนเน่า เกิดจากเชื้อรา การป้องกันกำจัดใช้สารเคมีกำจัดเชื้อรา เมตาแล็คซิด ส่วนโรคเหี่ยวเกิดจากเชื้อไวรัส (pineapple mealybug wilt-associated) จัดการป้องกันการขยายตัวของโรค โดยกำจัดมด และเพลี้ยแป้ง ซึ่งเป็นพาหะโดยฉีดสารเคมี คาบาริล และไซเปอร์เมทิล เปรียบเทียบกับการไม่ป้องกันกำจัด ทดสอบในแปลงสับปะรดที่เป็นโรค จำนวน 4 ซ้ำ ทำการฉีดสารเคมี ป้องกันกำจัดโรคเหี่ยว 2 ครั้งที่ 1 และ 60 วัน และฉีดสารเคมีป้องกันโรคเน่า 3 ครั้งที่ 1 , 60 และ 120 วัน บันทึกข้อมูลต้นเกิดโรคและต้นที่ไม่เกิดโรค ในวันที่ 1 ,30, 60 ,90 และ 120 หลัง ฉีดสารเคมี ผลการปรากฏดังนี้

โรคเหี่ยว พบว่าการใช้สารเคมีกำจัดมดและเพลี้ยแป้งไม่ส่งผลให้การเกิดอาการเหี่ยวลดลง คือ ต้นแสดงอาการเหี่ยวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 28.8 เป็น 33.9 แต่พบในต้นที่ไม่ใช้สารเคมีที่อาการเหี่ยวลดลง จากร้อยละ 26.7 เป็น 10.3 ซึ่งสังเกตพบลักษณะอาการต้นฟื้นตัวได้เองเวลาเกษตรกรถอนต้นเหี่ยวออกจากแปลง

โรคต้นเน่า พบว่าการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราส่งผลให้การเกิดอาการต้นเน่าเพิ่มขึ้นน้อยกว่า การไม่ใช้สารเคมี คือการใช้สารเคมีทำให้ต้นเน่าเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20.2 เป็น 36.8 ต้นที่ไม่ใช้สารเคมีเป็นโรคเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 17.4 เป็น 65.2

ภาคผนวก 1

ตาราง เพศผู้ให้สัมภาษณ์

รายการ	พริก		มังคุด		ทุเรียน		ลองกอง		สับปะรด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	8	26.7	25	83.3	15	50	24	82.8	15	50.0
หญิง	22	73.3	5	16.7	15	50	5	17.2	15	50.0
รวม	30	100.0	30	100.0	30	100.0	29	100.0	30	100.0

ตาราง ระดับการศึกษาผู้ให้สัมภาษณ์

รายการ	พริก		มังคุด		ทุเรียน		ลองกอง		สับปะรด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อ่านไม่ได้									1	3.3
ประถม	22	73.3	17	56.7	20	66.7	20	69.0	21	70.0
มัธยม	8	26.7	12	40.0	9	30.0	9	31.0	7	23.3
ปวช ขึ้นไป			1	3.3	1	3.3			1	3.3
รวม	30	100.0	30	100.0	30	100.0	29	100.0	30	100.0

ตาราง การดำรงตำแหน่งในหมู่บ้านของผู้ให้สัมภาษณ์

รายการ	พริก		มังคุด		ทุเรียน		ลองกอง		สับปะรด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นสมาชิกกลุ่ม	25	83.3	27	90.0	25	83.3	27	93.1	26	86.7
เป็นตัวแทน/ผู้นำ/กรรมการ	5	16.7	3	10.0	5	16.7	2	6.9	4	13.3
รวม	30	100.0	30	100.0	30	100.0	29	100.0	30	100.0

ตาราง อาชีพผู้ให้สัมภาษณ์

รายการ	พริก		มังคุด		ทุเรียน		ลองกอง		สับปะรด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทำนา	30	100	11	36.7	28	93.3	0	0	10	33.3
ยางพารา			28	93.3	28	93.3	29	100.0	30	100.0
ไม้ผล	4	13.3	30	100.0	30	100	29	100.0	0	0
เลี้ยงสัตว์	22	73.3	28	93.3	26	86.7	3	10.3	13	43.3
รับจ้าง	4	13.3	5	16.7	1	3.3	0	0	1	3.3
ค้าขาย	2	6.7	2	6.7	1	3.3	0	0	4	13.3

ตาราง ลักษณะการปลูกพืช

รายการ	พริก		มังคุด		ทุเรียน		ลองกอง		สับปะรด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สวนผสมผสาน	9	30.0	15	50.0	27	90	27	93.1	2	6.7
พืชเดี่ยว	21	70.0	15	50.0	3	10	2	6.9	28	93.3
รวม	30	100.0	30	100.0	30	100.0	29	100.0	30	100.0

ตาราง อายุเกษตรกร พื้นที่ปลูกพืช และอายุพืช

รายการ	พริก	มังคุด	ทุเรียน	ลองกอง	สับปะรด
อายุเกษตรกร	47.3667	47.7333	50.2667	50.9310	40.1000
พื้นที่	1.9933	4.2833	3.5667	3.1379	14.5333
อายุพืช		7.4667	10.8333	14.9310	2.2300

ตาราง การขายผลผลิต

รายการ	พริก		มังคุด		ทุเรียน		ลองกอง		สับปะรด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขายปลีก	30	100	12	40.0	26	86.7	27	93.1	13	43.3
ขายส่งให้พ่อค้าทั่วไป	30	100	30	100.0	30	100	26	89.7	30	100
ขายส่งให้พ่อค้าส่งออก			1	3.3	1	3.3	1	3.4	0	0

ตาราง ราคาขายผลผลิต

รายการ	พริก		มังคุด		ทุเรียน		ลองกอง		สับปะรด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่คิดแบ่งเกรด	30	100	11	36.7			26	89.7	10	33.3
คิดแบ่งเกรด			19	63.3	7	23.3	1	3.4	11	36.7
ทั้ง 2 อย่าง					23	76.7	2	6.9	9	30.0
รวม	30	100	30	100.0	30	100.0	29	100.0	30	100.0

ตาราง ความคิดเห็นต่อขนาดตัวอักษรในเอกสารแนะนำ

รายการ	พริก		มังคุด		ทุเรียน		ลองกอง		สับปะรด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เล็ก	6	20	7	23.3	2	6.7	1	3.4	4	13.3
พอดี	24	80	23	76.7	28	93.3	28	96.6	26	86.7
รวม	30	100.0	30	100.0	30	100.0	29	100.0	30	100.0

ตาราง ประสิทธิภาพเกี่ยวกับเรื่อง GAP (ร้อยละ)

รายการ	พริก		มังคุด		ทุเรียน		ลองกอง		สับปะรด	
	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่
เคยได้ยิน GAP	100		100		100		100		100	
เคยได้ยิน เกษตรดีที่เหมาะสม	100		100		96.7	3.3	100		100	
ได้รับเอกสาร GAP ที่ราชการแจกให้	100		100		100		100		100	
ได้รับการอบรมความรู้ GAP	70	30	100		100		86.2	13.8	90	10
ได้ดูงานการเกษตรแบบ GAP	46.7	53.3	73.3	26.7	46.7	53.3	48.3	51.7	40	60
ที่บ้านมีเอกสารแนะนำ GAP สำหรับพืช	96.7	3.3	100		100		100		100	
อ่าน ศึกษา หรือได้รับความรู้ GAP อย่างน้อยเดือนละครั้ง	96.7	3.3	100		96.7	3.3	100		93.3	6.7
คำแนะนำ GAP เป็น คำแนะนำ เกี่ยวกับการปลูกพืช	100		100		100		100		100	
เรื่องที่มีอยู่ในคำแนะนำ GAP										
-การปลูก	100		100		100		100		100	
-การใส่ปุ๋ย	100		100		100		100		100	
-กำจัดวัชพืช	100		100		100		100		100	
-การป้องกันกำจัดแมลง	100		100		100		100		100	
-ความปลอดภัยในการใช้สารเคมี	100		100		100		100		100	
-สุขลักษณะและความสะอาด	100		100		100		100		100	
-วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว	100		100		100		100		100	
-การบันทึกข้อมูล	100		100		100		100		100	

ตาราง ความคิดเห็นต่อคำแนะนำ(ร้อยละ)

รายการแนะนำ	พริก		มังคุด		ทุเรียน		ลองกอง		สับปะรด	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
สภาพพื้นที่	100		100		100		100		100	
ลักษณะดิน	100		100		100		100		100	
สภาพภูมิอากาศ	96.7	3.3	100		100		100		96.7	3.3
แหล่งน้ำ	100		100		100		100		100	
วางแผนการผลิต	100		100		100		100		86.7	13.3
การเลือกพันธุ์	100		100		100		100		100	
พันธุ์ที่นิยมปลูก	100		100		100		100		100	
การเตรียมดิน	100		100		100		100		100	
วิธีการปลูก	100		100		96.7	3.3	100		100	
การให้ปุ๋ย	100		100		100		100		100	
การให้น้ำ	100		100		100		100		100	
การเพิ่มคุณภาพ	100		100		100		100		100	
สุขลักษณะฯ	100		100		100		100		100	
ป้องกันกำจัดโรค	96.7	3.3	100		100		100		100	
การป้องกันกำจัดแมลง	96.7	3.3	100		100		100		100	
การป้องกันกำจัดวัชพืช	100		100		100		100		100	
คำแนะนำการใช้สาร ป้องกันกำจัดศัตรูพืช	96.7	3.3	100		100		100		100	
ระยะเก็บเกี่ยว	100		100		100		100		100	
วิธีการเก็บเกี่ยว	100		100		100		100		100	
การเก็บรักษา	100		100		100		100		100	
การขนส่ง	100		100		100		100		100	
การบันทึกข้อมูล	100		100		100		100		100	

ตาราง การนำคำแนะนำ GAP มาปฏิบัติในไร่นา 1-ไม่นำมาไม่ได้นำมาปฏิบัติ 2-ปฏิบัติตามคำแนะนำบางส่วน 3-ปฏิบัติ
ตามคำแนะนำทั้งหมด (ร้อยละ)

คำแนะนำ	พริก			มังคุด			ทุเรียน			ลองกอง			สับปะรด		
	1*	2*	3*	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
สภาพพื้นที่		53.3	46.7		100		3.3	56.7	40.0		34.5	65.5	10.0	86.7	3.3
ลักษณะดิน		30	70		100			56.7	43.3		34.5	65.5	10.0	70.0	20.0
ภูมิอากาศ	50	16.7	33.3		96.7	3.3		13.3	86.7		24.1	75.9	83.3	13.3	3.3
แหล่งน้ำ		13.3	86.7		100			50	50	3.4	51.7	44.8	83.3	13.3	3.3
วางแผนผลิต	3.3	23.3	73.7		16.7	83.3	93.3		6.7	3.4	3.4	93.1	6.7	60.0	33.3
เลือกพันธุ์		23.3	76.7		100				100			100	6.7	60.0	33.3
พันธุ์ที่นิยม	6.7	30	63.3		100			10	90		3.4	96.6	13.3	36.7	50.0
การเตรียมดิน		6.7	93.3		10	90		6.7	93.3	6.9	6.9	86.2		16.7	83.3
วิธีการปลูก		16.7	83.3		100			3.3	96.7	6.9	6.9	86.2	100		
การให้ปุ๋ย		13.3	86.7		50	50		30	70		75.9	24.1		73.3	26.7
การให้น้ำ		83.3	16.7		83.3	16.7		13.3	86.7		93.1	6.9		26.7	73.3
การเพิ่ม คุณภาพ		20	80		100			73.3	26.7	6.9	82.8	10.3	3.3	56.7	40.0
สุขลักษณะ		10	90		16.7	83.3		76.7	23.3		6.9	82.8	3.3	23.3	73.3
จัดการโรค	23.3	63.4	13.3		100		70	23.3	6.7	24.1	41.4	34.5	10.0	86.7	3.3
จัดการแมลง	26.7	56.6	16.7		100		43.3	53.4	3.3	24.1	41.4	34.5	10.0	86.7	3.3
การป้องกัน กำจัดวัชพืช	20	33.3	46.7		100		20	33.3	46.7	24.1	41.4	34.5		33.3	66.7
คำแนะนำ การใช้สาร ป้องกันฯ	6.7	30	63.3		53.3	46.7	6.7	73.3	20	27.6	69.0	3.4	6.7	10.0	83.3
ระยะเก็บ เกี่ยว		13.3	86.7		3.3	96.7		30	70	3.4		96.6	3.3	6.7	90.0
วิธีเก็บเกี่ยว		10	90		30	70		33.3	66.7	3.4		96.6	16.7	3.3	80.0
วิทยาการ หลังการเก็บ เกี่ยว															
การเก็บรักษา	10	20	70		100			10	90	20.7		79.3		43.3	56.7
การขนส่ง	6.7	23.3	70		13.3	86.7	3.3	6.7	90	20.7		79.3		3.3	96.7
บันทึกข้อมูล	30	33.3	36.7		56.7	43.3	3.3	36.7	60	10.3	17.2	72.4		60.0	40.0

ตาราง ปัญหาการปฏิบัติในการปลูกพืช (ร้อยละ)

รายการคำแนะนำ	พริก		มังคุด		ทุเรียน		ลองกอง		สับปะรด	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
ความเหมาะสมของพื้นที่กับพืช	26.7	73.3		100		100		100		100
ความเหมาะสมของดินกับพืชที่ปลูก	6.7	93.3		100	36.7	63.3		100		100
ความเหมาะสมของฤดูปลูกกับพืช	10	90		100	3.3	96.7		100	3.3	96.7
ความเพียงพอของแหล่งน้ำ	13.3	86.7	73.3	26.7	40	60	20.7	79.3		100
วางแผนปลูกเหมาะกับราคาและฤดู	36.7	63.3		100	43.3	56.7		100	20	80
เลือกพันธุ์เหมาะสมกับตลาดและพื้นที่	60	40		100	3.3	96.7		100	3.3	96.7
เตรียมดินเหมาะสมกับชนิดพืชปลูก	13.3	86.7		100		100		100		100
ความเหมาะสมของการใช้วัสดุพันธุ์	10	90		100		100		100	3.3	96.7
ความเหมาะสมของระยะปลูก	6.7	93.3		100		100		100		100
ความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช	20	80	26.7	73.3		100	6.9	93.1	23.3	76.7
ความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช	10	90	83.3	16.7	3.3	96.7	17.2	82.8		100
วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต	10	90	83.3	16.7	76.7	23.3		100	33.3	66.7
วิธีการเพิ่มผลผลิต	10	90	83.3	16.7	73.3	26.7		100	23.3	76.7
ความสะอาดของแปลง	13.3	86.7		100		100		100		100
การดูแลรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์	10	90		100		100		100		100
การป้องกันกำจัดโรค	96.7	3.3	50	50	100		65.5	34.5	100	0
การป้องกันกำจัดแมลง	86.7	13.3	50	50	93.3	6.7	65.5	34.5	80.0	20.0
การป้องกันกำจัดวัชพืช	66.7	33.3	20	80	6.7	93.3		100	40.0	60.0
ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้อย่างถูกต้องปลอดภัย	26.7	73.3	100			100				100
เก็บเกี่ยวตรงตามระยะ	6.7	93.3	36.7	63.3		100		100		100
วิธีการเก็บเกี่ยวเหมาะสม	3.3	96.7	3.3	96.7		100		100		100
วิธีการคัดเลือก จำแนกผลผลิต	6.7	93.3	46.7	53.3		100		100		100
การเก็บรักษาให้มีคุณภาพได้นาน	6.7	93.3	3.3	96.7		100		100	3.3	96.7
มีการขนส่งที่ถูกต้อง	6.7	93.3		100		100		100		100
มีการบันทึกข้อมูล	90	10	83.3	16.7	40	60	65.5	34.5	33.3	66.7

ตาราง วิธีแก้ไขปัญหาคาการผลิตพืช 1-ใช้วิธีดั้งเดิม 2-ดูจากเอกสารGAP 3-ทั้งสองวิธี (ร้อยละ)

รายการ คำแนะนำ	พริก			มังคุด			ทุเรียน			ลองกอง			สับปะรด		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
ความเหมาะสม ของพื้นที่กับพืช	62.5	37.5													
ความเหมาะสม ของดินกับพืช	50	50					9.1	90.9							
ความเหมาะสม ของฤดูปลูก	66.7	33.3					100						100		
ความเพียงพอ ของแหล่งน้ำ	50	50		46.2		53.8	100			50	16.7	33.3			
วางแผนปลูกกับ ราคาและฤดู	90.9	9.1					100						100		
เลือกพันธุ์กับ ตลาดและพื้นที่	50	50					100						100		
การเตรียมดิน กับชนิดพืชปลูก	50	50													
การใช้ท่อนพันธุ์/ เมล็ดพันธุ์	33.3	66.7											100		
ระยะปลูก	50	50													
การให้ปุ๋ยกับพืช	33.3	66.7			25	75					100			100	
การให้น้ำกับพืช	33.3	66.7		4	12	84		100		25	25	50			
การเพิ่ม คุณภาพผลผลิต		100			96	4	100							100	
การเพิ่มผลผลิต		100			96	4	100							100	
ความสะอาด ของแปลง	50	50													
การรักษา เครื่องมือ	66.7	33.3													
การจัดการโรค	34.5	65.5		6.7	6.7	86.6	83.3	10	6.7	42.1	52.6	5.3	23.3	36.7	40.0
การจัดการ แมลง	23.1	76.9			60	40	85.7	14.3	7.1	42.1	52.6	5.3	13.3	43.3	23.3
การจัดการ วัชพืช	70	30		100			50	50					13.3	23.3	3.3

ตาราง วิธีแก้ไขปัญหาการผลิพีช 1-ใช้วิธีดั้งเดิม 2-ดูจากเอกสารGAP 3-ทั้งสองวิธี (ร้อยละ) ต่อ

รายการคำแนะนำ	พริก			มังคุด			ทุเรียน			ลองกอง			สับปะรด		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
เก็บเกี่ยวตรงตามระยะ	50	50		9.1	81.8	9.1									
วิธีการเก็บเกี่ยวเหมาะสม	100					100									
วิธีการคัดเลือก จำแนกผลผลิต	50	50			50	50									
การเก็บรักษาให้มีคุณภาพได้นาน	50	50				100									100
มีการขนส่งที่ถูกต้อง	50	50													
มีการบันทึกข้อมูล การปฏิบัติ ปัญหา และผลตอบแทน	11.1	88.9			100		16.7	83.3			100				100

ตาราง ผลการแก้ปัญหา(ร้อยละ)

รายการคำแนะนำ	พริก		มังคุด		ทุเรียน		ลองกอง		สับปะรด	
	แก้ ได้	แก้ ไม่ได้	แก้ ได้	แก้ ไม่ได้	แก้ ได้	แก้ ไม่ได้	แก้ ได้	แก้ ไม่ได้	แก้ ได้	แก้ ไม่ได้
ความเหมาะสมของพื้นที่กับพืช	100									
ความเหมาะสมของดินกับพืชที่ปลูก	100				100					
ความเหมาะสมของฤดูปลูกกับพืช	100				100				100	
ความเพียงพอของแหล่งน้ำ	100		3.8	96.2	100		100			
วางแผนปลูกเหมาะกับราคาและฤดู	27.3	72.7			100				66.7	33.3
เลือกพันธุ์เหมาะกับตลาดและพื้นที่	77.8	22.2			100				100	
การเตรียมดินเหมาะกับชนิดพืชปลูก	75	25								
ความเหมาะสมของการใช้ฟ่อนพันธุ์/ เมล็ดพันธุ์	66.7	33.3							100	
ความเหมาะสมของระยะปลูก	100									
ความเหมาะสมของการให้ปุ๋ยกับพืช	100		100				100		100	
ความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช	100			100	100		100			
วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต	100		64	36	100				100	
วิธีการเพิ่มผลผลิต	100		64	36	100				100	
ความสะอาดของแปลง	100									
การดูแลรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์	100									
การป้องกันกำจัดโรค	41.4	58.6	60	40	23.3	76.7	66.7	33.3	6.9	93.1
การป้องกันกำจัดแมลง	61.5	38.5	60	40	3/28	25/28	66.7	33.3	50	50
การป้องกันกำจัดวัชพืช	90	10	100		100				100	

ตาราง ผลการแก้ปัญหา(ร้อยละ) ต่อ

รายการคำแนะนำ	พริก		มังคุด		ทุเรียน		ลองกอง		สับปะรด	
	แก้ ได้	แก้ ไม่ได้	แก้ ได้	แก้ ไม่ได้	แก้ ได้	แก้ ไม่ได้	แก้ ได้	แก้ ไม่ได้	แก้ ได้	แก้ ไม่ได้
การใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้อย่าง ถูกต้อง ปลอดภัย	100		96.7	3.3						
เก็บเกี่ยวตรงตามระยะ	100		100							
วิธีการเก็บเกี่ยวเหมาะสม	100		100							
วิธีการคัดเลือก จำแนกผลผลิต	100		100							
การเก็บรักษาให้มีคุณภาพได้นาน	100		100						100	
มีการขนส่งที่ถูกต้อง	100									
มีการบันทึกข้อมูล การปฏิบัติ ปัญหา และผลตอบแทน	100		100		83.3	16.7	100		100	

ตาราง ผลลัพธ์จากการทำการเกษตร(ร้อยละ)

รายการ	พริก			มังคุด			ทุเรียน			ลองกอง			สับปะรด		
	เพิ่มขึ้น	เท่าเดิม	ลดลง	เพิ่มขึ้น	เท่าเดิม	ลดลง	เพิ่มขึ้น	เท่าเดิม	ลดลง	เพิ่มขึ้น	เท่าเดิม	ลดลง	เพิ่มขึ้น	เท่าเดิม	ลดลง
1.การเพิ่มรายได้															
-ผลผลิต	90	10				100	50	6.7	43.3	58.6	6.9	34.5	90		10
-คุณภาพผลผลิต	90	10				100	53.3	6.7	40	89.7	6.9	3.4	73.3	16.7	10.0
-ต้นทุน	60	6.7	33.3	43.3	46.7	10	50	45.7	3.3	69.0	6.9	24.1	93.3		6.7
-ราคา	76.7	16.7	6.6			100	13.3	6.7	80		41.4	58.6	86.7		13.3
-รายได้	86.7	10	3.3			100	16.7	43.3	40	34.5	6.9	58.6	86.7	10.0	3.3
2.การเพิ่มอาหาร															
-ผลผลิตเพียงพอ	80	20				100	3.3	56.7	40	89.7	6.9	3.4	83.3	13.3	3.3
-ผลผลิตปลอดภัย	80	6.7	13.3	16.7		83.3	43.3	43.3	13.3	37.9	6.9	55.2	80		20
3. การเพิ่มระดับการเป็นอยู่															
-ความรู้	100			100			73.3	26.7	0	100			96.7	3.3	
-ความสามารถแก้ปัญหา	100			96.7		3.3	93.3	6.7	0	100			96.7	3.3	
-ร่วมกิจกรรม	100			100			96.7	3.3	0	100			100		
-ได้รับอันตรายจากการใช้สารเคมี		3.3	96.7			100			100			100		3.3	96.7
4. ด้านการลดความเสียหาย															
-ศัตรูพืชระบาด		13.3	86.7	6.7	70	23.3	46.7	10	43.3	72.4	3.4	24.1	13.3		86.7
-ราคาตกต่ำ	3.3	23.3	73.4	100			83.3	3.3	13.3	3.4	34.5	62.1	13.3		86.7
-ผลผลิตด้อยคุณภาพ	3.3	6.7	90	100			46.7	0	53.3		27.6	72.4	3.3	3.3	93.3
5. ด้านผลต่อสิ่งแวดล้อม															
-การตกค้างของสารพิษในผลผลิต			100			100			100			100			100
-การตกค้างของสารพิษในดิน น้ำ			100			100			100			100			100
-แมลงศัตรูธรรมชาติของศัตรูพืช	80	16.7	3.3	96.7	3.3		93.3	3.3	3.3	72.4	27.6		56.7	33.3	10.0

ตาราง ผลผลิตสับปะรดที่ให้น้ำแบบต่าง

รายการ	กิโกลกรัม/ไร่				ร้อยละ			
	เกรด 1	เกรด 2	เกรด 3	รวม	เกรด 1	เกรด 2	เกรด 3	รวม
ฉีดพ่นปุ๋ย 3-0-46	3344b	5162	2810ab	11316	29.6	45.6	24.8	100.0
ปุ๋ย 0-0-50	5168a	4284	1392c	10843	47.7	39.5	12.8	100.0
ปุ๋ย 0-0-60	4113b	4748	2084bc	10945	37.6	43.4	19.0	100.0
แบบเกษตรกร	2513c	4200	3658a	10371	24.2	40.5	35.3	100.0
เฉลี่ย	4037	4689	2250	10977	36.8	42.7	20.5	100.0
F	15.124**	1.974	7.524**	.811				
sig.	.000	.127	.000	.493				
CV%	25.5	26.4	53.5	12.9				

ตาราง ต้นทุนการผลิตสับปะรดที่ให้น้ำแบบต่าง

รายการ	แบบเกษตรกร	สูตร 3-0-46	สูตร 0-0-50	สูตร 0-0-60
-พันธุ์ 5600 ต้น	6,160	6,160	6,160	6,160
-ปุ๋ย 15-15-15 165 กก	1,815	1,815	1,815	1,815
-ปุ๋ย 21-0-0 60 กก	456	456	456	456
-ปุ๋ย 3-0-46 3 กก		300		
-ปุ๋ย 0-0-50 85 กก			1,224	
-ปุ๋ย 0-0-60 85 กก				842
-แก๊สผง 3 กก	90	90	90	90
-สารกำจัดวัชพืช 2 กก	520	520	520	520
-เตรียมดิน	800	800	800	800
-ปลูก	1,000	1,000	1,000	1,000
-ฉีดสารกำจัดวัชพืช	600	600	600	600
-ใส่ปุ๋ย	225	675	310	310
-หยอดแก๊ส	200	200	200	200
-แกะจุก	200	200	200	200
-เก็บเกี่ยว	2,200	2,200	2,200	2,200
ต้นทุนรวม	14,266	15,016	15,575	15,193

ตาราง รายได้สับปะรดที่ให้ปุ๋ยแบบต่าง

รายการ	รายได้ บาท/ไร่				
	เกรด 1	เกรด 2	เกรด 3	รวม แยกเกรด	รวม เหมาเกรด
ฉีดพ่นปุ๋ย 3-0-46	35115b	38716	15455ab	89285a	84873
ปุ๋ย 0-0-50	54262a	32127	7656c	94044a	81325
ปุ๋ย 0-0-60	43190b	35610	11460bc	90260a	82087
แบบเกษตรกร	26391c	31500	20116a	78007b	77782
เฉลี่ย	42391	35168	12376	89935	82324
F	15.124**	1.974	7.524**	4.001*	.811
sig.	.000	.127	.000	.011	.493
CV%	25.5	26.4	53.5	11.0	12.9

ตาราง ผลตอบแทนการผลิตสับปะรดที่ให้ปุ๋ยแบบต่าง

รายการ	แบบเกษตรกร	สูตร 3-0-46	สูตร 0-0-50	สูตร 0-0-60
ผลผลิตรวม	10,977	10,977	10,977	10,977
ต้นทุนรวม	14,266	15,016	15,575	15,193
ขายแบ่งเกรด				
รายได้	78,007	91,196	91,196	91,196
สุทธิ	63,741	76,180	75,621	76,003
ต้นทุนส่วนเพิ่ม		750	1,309	927
รายได้สุทธิตั้งส่วนเพิ่ม		12,439	11,880	12,262
MRR		1,659	908	1,323
ขายเหมาเกรด				
รายได้	82,324	82,324	82,324	82,324
สุทธิ	68,058	67,308	66,749	67,131
ต้นทุนส่วนเพิ่ม		750	1,309	927
รายได้สุทธิตั้งส่วนเพิ่ม		- 750	- 1,309	- 927
MRR		- 100	- 100	- 100

ตาราง ผลการวิเคราะห์ผลผลิต

	ความเป็นกรด-ด่าง (pH)	ปริมาณ soluble solid (° brix)	ไนเตรท NO ₃ (ppm)	Lightness (L*)	Red-Green (a*)	Blue-Yellow (b*)
เกรด1	3.85	8.1	7.91	59.91	6.4	41.65
เกรด2	3.92	6.9	8.91	46.44	2.80	28.19
เกรด 3	3.35	4.0	6.34			
แบบเกษตรกร	3.98	6.0	2.39	56.02	3.90	33.07
3-0-46	4.23	8.0	6.22	50.97	4.39	34.34
0-0-50	4.13	9.5	4.88	52.94	5.94	37.84
0-0-60	3.87	9.0	3.33	57.47	5.81	39.39

ตาราง ผลการวิเคราะห์ดินปลูกสับปะรด

	pH	C %	O.M. %	N %	Available P (ppm)	Available K (ppm)	Ca ⁺⁺ (meq/100g)	Mg ⁺⁺ (meq/100g)	Lime Kg/rai
เกรด1	4.97	0.74	1.27	0.06	7.04	21	2.76	0.30	20
เกรด 2	4.73	0.72	1.25	0.06	23.0	17	0.30	0.40	0
เกรด 3	4.7	0.73	1.26	0.06	37.68	18	0.35	0.05	40

ตาราง โรคต้นเหี่ยวสับปะรด

วัน	ใช้สารเคมี				ไม่ใช้			
	ต้นปกติ		ต้นเป็นโรค		ต้นปกติ		ต้นเป็นโรค	
	ต้น	ร้อยละ	ต้น	ร้อยละ	ต้น	ร้อยละ	ต้น	ร้อยละ
1	42	71.2	17	28.8	21	72.4	8	27.6
30	38	64.4	21	35.6	22	75.9	7	24.1
60	42	71.2	17	34.7	21	72.4	8	27.6
90	39	66.1	20	33.9	26	89.7	3	10.3

ตาราง โรคต้นเน่าสับปะรด

วัน	ใช้สารเคมี				ไม่ใช้			
	ต้นปกติ		ต้นเป็นโรค		ต้นปกติ		ต้นเป็นโรค	
	ต้น	ร้อยละ	ต้น	ร้อยละ	ต้น	ร้อยละ	ต้น	ร้อยละ
1	45	78.9	12	20.2	38	82.6	8	17.4
30	43	75.4	14	24.6	29	60.9	18	39.1
60	40	70.2	17	29.8	26	56.5	21	43.5
90	35	61.4	22	38.6	19	41.3	27	58.7
130	35	61.4	22	38.6	16	34.8	30	65.2

ภาคผนวก 2
แบบสัมภาษณ์เกษตรกร
เรื่อง การปรับใช้เทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรจังหวัดพัทลุง

พืช () มังคุด () ทุเรียน () ลองกอง () สับปะรด () พริก

ตอนที่1 ลักษณะบุคคล

1. ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัดพัทลุง
3. อายุ.....ปี
4. การศึกษา () อ่านหนังสือไม่ได้ () ประถมศึกษา () มัธยมศึกษา () ปวช ปวส. หรือสูงกว่า
5. การดำรงตำแหน่งในหมู่บ้าน
 - () เป็นหัวหน้า/ประธานกลุ่ม/ตัวแทนผู้นำ/กรรมการ
 - () เป็นสมาชิกกลุ่มอย่างเดียว
 - () ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม

ตอนที่2 การประกอบอาชีพ

6. กิจกรรมอาชีพของท่านคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () ทำนา
 - () ทำสวนยางพารา
 - () ทำสวนไม้ผล
 - () เลี้ยงสัตว์
 - () รับจ้าง
 - () ค้าขาย
 - () รับราชการ
7. พืชที่ศึกษา () มังคุด () ทุเรียน () ลองกอง () สับปะรด () พริก
8. พื้นที่ปลูก.....ไร่
9. ลักษณะการปลูก () สวนผสมผสาน () สวนพืชเดี่ยว
10. อายุพืชปี (ยกเว้น พริก,ข้าว)
11. ตลาดรับซื้อผลผลิตพืชที่ศึกษา (ตอบได้หลายข้อ)
 - () ขายปลีก
 - () ขายส่งให้พ่อค้าทั่วไป
 - () ขายส่งให้พ่อค้าส่งออก
12. ราคาขายผลผลิต
 - () ขายเหมาไม่คิดแบ่งเกรด
 - () ขายคัดแบ่งเกรด

ตอนที่3 ความรู้ ประสบการณ์เรื่อง GAP

รายการ	ใช่	ไม่ใช่
1. ท่านเคยได้ยินคำว่า GAP		
2. ท่านเคยได้ยินคำว่า เกษตรดีที่เหมาะสม		
3. ท่านเคยได้รับเอกสาร GAP ที่ราชการแจกให้		
4. ท่านเคยได้รับการอบรมเรื่อง GAP		
5. ท่านเคยดูงานการทำเกษตรแบบ GAP		
6. ที่บ้านของท่านมีเอกสารแนะนำ GAP สำหรับพืช		
7. ท่านศึกษา อ่านคำแนะนำ หรือได้ความรู้เรื่อง GAP อย่างน้อยเดือนละครั้ง		
8. คำแนะนำ GAP เป็นคำแนะนำเกี่ยวกับการปลูกพืช		
9. ท่านคิดว่าเรื่องต่อไปนี้มีอยู่ในคำแนะนำ GAP สำหรับพืชหรือไม่		
-การปลูก		
-การใส่ปุ๋ย		
-การกำจัดวัชพืช		
-การป้องกันกำจัดแมลง		
-ความปลอดภัยในการใช้สารเคมี		
-สุขภาพและความสะดวก		
-วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว		
- การบันทึกข้อมูล		

2.ท่านมีความคิดเห็น เกี่ยวกับคำแนะนำ GAP และการนำมาใช้(ดูเอกสารคำแนะนำพร้อมๆการตอบคำถาม)

รายการคำแนะนำ	ความคิดเห็นต่อคำแนะนำ		การปฏิบัติในปัจจุบัน		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่ได้นำมาปฏิบัติ	ปฏิบัติตามคำแนะนำบางส่วน	ปฏิบัติตามคำแนะนำทั้งหมด
1 แหล่งปลูก					
1.1 สภาพพื้นที่					
1.2 ลักษณะดิน					
1.3 สภาพภูมิอากาศ					
1.4 แหล่งน้ำ					
1.5 วางแผนการผลิต					
2 พันธุ์					
2.1 การเลือกพันธุ์					
2.2 พันธุ์ที่นิยมปลูก					

รายการคำแนะนำ	ความคิดเห็นต่อคำแนะนำ		การปฏิบัติในปัจจุบัน		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่ได้นำมาปฏิบัติ	ปฏิบัติตามคำแนะนำบางส่วน	ปฏิบัติตามคำแนะนำทั้งหมด
3.การปลูก					
3.1การเตรียมดิน					
3.2 วิธีการปลูก					
4 การดูแลรักษา					
4.1 การให้น้ำ					
4.2 การให้ปุ๋ย					
4.3 การเพิ่มคุณภาพ					
5 สุขลักษณะและความสะอาด					
6 การป้องกันกำจัดศัตรู					
6.1 การป้องกันกำจัดโรค					
6.2 การป้องกันกำจัดแมลง					
6.3 การป้องกันกำจัดวัชพืช					
7 คำแนะนำการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช					
8 การเก็บเกี่ยว					
8.1 ระยะเก็บเกี่ยว					
8.2 วิธีการเก็บเกี่ยว					
9 วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว					
9.1 การเก็บรักษา					
9.2 การขนส่ง					
10 การบันทึกข้อมูล					

ความคิดเห็นต่อเอกสารคำแนะนำ

1. ขนาดตัวอักษร

- เล็กไป
 พอดี

2. การทำความเข้าใจ

- อ่านเข้าใจยาก
 อ่านเข้าใจง่าย

3.ปัญหาการปฏิบัติในการปลูกและดูแลรักษาพืช และการนำ GAP มาใช้

รายการคำแนะนำ	ปัญหาการดำเนินงาน		วิธีแก้ไขปัญหา		ผลการแก้ไขปัญหา	
	มี	ไม่มี	ใช้วิธีดั้งเดิม	ดูจากเอกสาร GAP	แก้ปัญหาได้	แก้ปัญหาไม่ได้
1 แหล่งปลูก						
1.1 ความเหมาะสมของสภาพพื้นที่กับพืช						
1.2 ความเหมาะสมของดินกับพืชที่ปลูก						
1.3 ความเหมาะสมของฤดูปลูกกับพืช						
1.4 ความเพียงพอของแหล่งน้ำ						
1.5 วางแผนการปลูกให้เหมาะกับราคาและฤดู						
2 พันธุ์						
2.1 เลือกพันธุ์เหมาะสมกับตลาดและพื้นที่						
3 การปลูก						
3.1 การเตรียมดินเหมาะสมกับชนิดพืชปลูก						
3.2 ความเหมาะสมของการใช้พันธุ์/เมล็ดพันธุ์						
3.3 ความเหมาะสมของระยะปลูก						
4 การดูแลรักษา						
4.1 ความเหมาะสมของการให้ปุ๋ยกับพืช						
4.2 ความเหมาะสมของการให้น้ำกับพืช						
4.3 วิธีการเพิ่มคุณภาพผลผลิต						
4.4 วิธีการเพิ่มผลผลิต						
5 สุขลักษณะและความสะอาด						
5.1 ความสะอาดของแปลง						
5.2 การดูแลรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์						
6 การป้องกันกำจัดศัตรูพืช						
6.1 การป้องกันกำจัดโรค						
6.2 การป้องกันกำจัดแมลง						
6.3 การป้องกันกำจัดวัชพืช						
7 การใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย						
8 การเก็บเกี่ยว						
8.1 เก็บเกี่ยวตรงตามระยะ						
8.2 วิธีการเก็บเกี่ยวเหมาะสม						

รายการคำแนะนำ	ปัญหาการดำเนินงาน		วิธีแก้ไขปัญหา		ผลการแก้ไขปัญหา	
	มี	ไม่มี	ใช้วิธีดั้งเดิม	ดูจากเอกสาร GAP	แก้ ปัญหาได้	แก้ ปัญหาไม่ได้
9 วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว						
9.1 วิธีการคัดเลือก จำแนกผลผลิต						
9.2 การเก็บรักษาให้มีคุณภาพได้นาน						
9.3 มีการขนส่งที่ถูกต้อง						
10 มีการบันทึกข้อมูล การปฏิบัติ						

4. ผลกระทบจากการทำการเกษตรในปัจจุบัน

รายการ	เพิ่มขึ้น	เท่าเดิม	ลดลง
1. ด้านการเพิ่มรายได้			
1.1 จำนวนผลผลิตที่ได้รับทั้งหมด			
1.2 จำนวนผลผลิตที่คุณภาพดี			
1.3 ต้นทุนการผลิต			
1.4 ราคาขายผลผลิต			
1.5 รายได้ กำไร			
2. ด้านการเพิ่มผลผลิตอาหาร			
2.1 จำนวนผลผลิตที่นำมาใช้บริโภค			
2.2 จำนวนผลผลิตที่ปลอดภัยต่อสารพิษใช้บริโภค			
3. ด้านการเพิ่มระดับการเป็นอยู่			
3.1 ความรู้สำหรับการทำการเกษตร			
3.2 ความสามารถในการแก้ไขปัญหาการปลูกพืชที่เกิดขึ้น			
3.3 การได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มต่างๆ			
3.4 การได้รับอันตรายจากการใช้สารเคมี			
4. ด้านการลดความเสียหาย			
4.1 ปัญหาศัตรูพืชระบาดทำความเสียหายต่อผลผลิต			
4.2 ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ			
4.3 ปัญหาผลผลิตด้อยคุณภาพ			
5. ด้านผลต่อสิ่งแวดล้อม			
5.1 การตกค้างของสารพิษในผลผลิต			
5.2 การตกค้างของสารพิษในดิน น้ำ			
5.3 แมลงศัตรูธรรมชาติของศัตรูพืช			

ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....